

QUELLEN- UND LITERATURVERZEICHNIS

QUELLEN

- Agathias. The Histories: Agathias. The Histories. Translated by J. D. Frendo, *Corpus fontium historiae Byzantinae* 2A (Berlin, New York 1975).
- Ammianus Marcellinus: Ammianus Marcellinus. Harvard university press (Cambridge/Mass., London 1972).
- Ananias of Širak: R. H. Hewsen, *The Geography of Ananias of Širak. The Long and the Short Recensions* (Wiesbaden 1992).
- Barbaro I Kontarini o Rossii: Barbaro i Kontarini o Rossii. Per. i kom. E. Č. Skržinskij (Leningrad 1971).
- The chronicle of John: R. H. Charles, *The chronicle of John* (c. 690 A. D.) coptic bishop of Nikiu (London 1916).
- Chronicon anonymum Pseudo-Dionysianum: Incerti auctoris Chronicon anonymum Pseudo-Dionysianum vulgo dictum. Ed. and trans. J.-B. Chabot, *Corpus Scriptorum Christianorum Orientalium. Scriptores Syri*, ser. 3, vol. 3.1 (Lovanii 1949).
- Codex Theodosiani: Th. Mommsen/P. Meyer (Hrsg.), *Codex Theodosiani, libri XVI cum constitutionibus Sirmondianis et leges novellae ad Theodosianum pertinentes I-II* (Berolini 1905).
- Concilium Niceanum II: Sancta synodus Nicaena secunda generalis septima. J. D. Mansi (Hrsg.), *Sacrorum Conciliorum nova et amplissima collectio* 12 (Florentiae 1766) 951-1154
- Concilii Nicaeni II continuatio: Concilii Nicaeni secundi continuatio. J. D. Mansi (Hrsg.), *Sacrorum Conciliorum nova et amplissima collectio* 13 (Florentiae 1767) 1-485
- Georgius Cedrenus: I. Bekker/B. G. Niebuhr (Hrsg.), *Georgius Cedrenus Ioannis Scylitzae ope* 1. *Corpus Scriptorum Historiae Byzantinae* 32 (Bonnae 1838).
- Constantine Porphyrogenitus: Gy. Moravcsik/R. J. H. Jenkins (Hrsg.), *Constantine Porphyrogenitus. De Administrando Imperio. Corpus fontium historiae byzantinae* 1 (Washington 1967).
- Corpus juris civilis: R. Schoell/G. Kroll (Hrsg.), *Corpus juris civilis. III Novellae* (Berolini 1895).
- Dexippi, etc.: I. Bekker/B. G. Niebuhr (Hrsg.), *Dexippi, Eunapii, Petri Patricii, Prisci, Malchi, Menandri Historiarum quae supersunt. Corpus scriptorum historiae Byzantinae* 1 (Bonnae 1829).
- Etymologicon Magnum: Th. Gaisford (Hrsg.), *Etymologicon Magnum* (Oxonii 1848) (Reprint: Amsterdam 1967).
- Evrejsko-chazarskaja perepiska P. K. Kokovcev, *Evrejsko-chazarskaja perepiska v X. v.* (Leningrad 1932).
- Fontes Trapezuntini: A. Papadopulos-Kerameus (Hrsg.), *Fontes historiae imperii Trapezuntini I* (Petropoli 1897; Reprint: Amsterdam 1965).
- Geoponiki: Geoponiki, Vizantijskaja sel'skochozajstvennaja ènciklopedija. Per. i kom. E. È. Lipšic (Moskva, Leningrad 1960).
- Georgius Syncellus, Chronographia: W. Dindorf (Hrsg.), *Georgius Syncellus, Chronographia et Nicephorus Cp. Corpus Scriptorum Historiae Byzantinae* 4 (Bonnae 1829).
- Gregorii Thaumaturgi Epistola canonica: Gregorii Thaumaturgi, Epistola canonica. In: *Patrologiae Cursus Completus, Series Graeca* 10 (Lutetiae Parisiorum 1857) 1019-1048.
- Sozomenos: Hermiae Sozomeni historia ecclesiastica. *Patrologiae Cursus Completus, Series Graeca* 67 (Lutetiae Parisiorum 1859) 853-1598.
- Histoire Auguste: Histoire Auguste. Les empereurs romains des IIe et IIIe siècles. Ed. et. tr. par A. Chastagnol (Paris 1994).
- Ioannis Malalae, Chronographia: W. Dindorf (Hrsg.), *Ioannis Malalae, Chronographia. Corpus Scriptorum Historiae Byzantinae* 6 (Bonnae 1831)
- Iordanis Romana et Getica: Iordanis Romana et Getica. Rec. Th. Mommsen. *Monumenta Germaniae historica. Auctores antiquissimi* 5,1 (Berolini 1882).
- Iordan, Getica: Iordan, Getica. O proischoždenii i dejanijach getov. Per. i kom. E. Č. Skržinskij (Moskva 1997).
- Iosif Flavij, O vojne iudejskoj: Iosif Flavij, O vojne iudejskoj. Per. V. V. Latyševa. *VDI* 4, 1947, 334-336.
- Izvestija o chazarach: D. A. Chvol'son, *Izvestija o chazarach, burtašach, bolgarach, mad'jarach, slavjanach i russach Abu-Ali Achmeda Ben Omar Ibn-Dasta* (Sankt-Peterburg 1869).
- Kliment Ochridski: Kliment Ochridski, S"brani s"činenija. Red. i kom. S. B. Angelov/H. Kodov. 3 (Sofija 1973).
- Konstantin Bagrjanorodnyj: Konstantin Bagrjanorodnyj, *Ob upravlenii gosudarstvom* (Moskva 1989).
- KBN: V. V. Struve u.a. (red.), *Korpus bosporskich nadpisej, Corpus inscriptionum regni Bosporani* (Moskva, Leningrad 1965).
- Joannis Chrysostomi, ep. XIV: Joannis Chrysostomi, *Epistola XIV Olympiadi diaconissae. Patrologiae Cursus Completus, Series Graeca* 52 (Lutetiae Parisiorum 1862) col. 612-619.
- Jus Graeco-Romanum: C. E. Zachariae von Lingenthal (Hrsg.), *Jus Graeco-Romanum, Pars III. Novellae constitutiones* (Lipsiae 1857).
- Malalas, The chronicle: John Malalas, *The chronicle* (Melbourne 1986).
- Marcellinus Comes: Th. Mommsen (Hrsg.), *Marcellini Comitis Chronicon. Monumenta Germaniae historica. Auctores antiquissimi* 11 (Berolinae 1894) 37-108.
- Michel le Syrien: J.-B. Chabot (Hrsg.), *Chronique Michel le Syrien, Chronique* 2 (Paris 1901).
- Nikephoros, Short History: Nikephoros, Patriarch of Constantinople: *Short History. Text, tr. and com. by C. Mango* (Washington 1990).
- Notitiae episcopatuuum ecclesiae Constantinopolitanae: J. Darrouzès (Hrsg.), *Notitiae episcopatuuum ecclesiae Constantinopolitanae* (Paris 1981).
- Orosius libri VII: K. Zangemeister (Hrsg.), *Pauli Orosii historiarum adversum paganos paganos libri VII. Bibliotheca scriptorum graecorum et Romanorum* (Lipsiae 1889).

- Panegyrici Latini: W. A. Baehrens (Hrsg.), Panegyrici Latini (Lipsiae 21911).
- Philostorgios, Historia ecclesiastica: J. Bidez/F. Winkelmann (Hrsg.), Philostorgios, Historia ecclesiastica. Die griechischen christlichen Schriftsteller der ersten Jahrhunderte 21 (Berlin 1972).
- Photii Patriarchae Constantinopolitani ep. et amph.: L. G. Westerink/B. Laurdas (Hrsg.), Photii Patriarchae Constantinopolitani, Epistulae et amphilochia 1. Bibliotheca scriptorum graecorum et Romanorum Teubneriana (Leipzig 1983).
- Prisciani Grammatici, Libri XVIII: M. Hertzii/H. Keilii (Hrsg.), Prisciani Grammatici, Caesariensis institutionum grammaticarum. libri XVIII (Lipsiae 1855).
- Procopius, De aedificiis: Peri ktismaton libri VI sive de aedificiis cum duobus indicibus praefatione excerptisque Photii adiectis, Procopii Caesariensis Opera omnia, 4, ed J. Haury (Lipsiae 1964)
- Procopius, History of the wars I: Procopius, History of the wars. With an english translation by H. B. DeWing. I (Cambridge 1914).
- Procopius, History of the wars V: Procopius, History of the wars. With an english translation by H. B. DeWing. V. Book VII and VIII (Cambridge 1928).
- Pseudo-Kodinos: Pseudo-Kodinos. Traité des Offices texte et trad. par Jean Verpeaux, Le Monde byzantin 1 (Paris 1966).
- Ravennatis anonymi: M. Pinder (Hrsg.), Ravennatis anonymi cosmographia et Guidonis geographica (Berolini 1860).
- De Rubruk: W. de Rubruk, Itinerarium. Recueil de voyages et de mémoires, publié par la Société de géographie 4 (Paris 1839) 213-396
- Rubruk Gil'om: Rubruk Gil'om. Putešestvie v Vostočnye strany (Moskva 1957).
- Sovety i rasskazy Kekavmena: Sovety i rasskazy Kekavmena. Per. i kom. G. G. Litavrina (Moskva 1972).
- Theodori Studitae, Epistulae I-II: G. Fatouros (Hrsg.), Theodori Studitae, Epistulae I-II. Corpus Fontium Historiae Byzantinae 31 (Berolini 1992).
- Theodori epist. I.: Theodori praepositi studitarum Epistulae liber I. Patrologia Graeca Cursus Completus, Series Graeca 99 (Lutetia Parisiorum 1860) 903-1116.
- Theophanes Chronographia: Theophanis Chronographia, rec. C. De Boor II (Lipsiae 1885).
- Theophanes Byzantius: Theophanes Byzantius, Fragmentum. In: Historici graeci minores 1 ed. L. Dindorfius (Lipsiae 1870) 446-450.
- Theophanes Continuatus: Theophanes Continuatus, Ioannes Cemeniata, Symeon Magister, Georgius Monachus ex recognitione I. Bekkeri. Corpus scriptorum historiae byzantinae 24/3 (Bonnae 1838).
- The History of Theophylact Simocatta: The History of Theophylact Simocatta. An English Translation with Introduction and Notes by M. and M. Whitby (Oxford 1986).
- Theophylactus Simocatta: I. Bekkerus (Hrsg.), Theophylacti Simocattae, Historiarum libri octo. Corpus Scriptorum Historiae Byzantinae 19 (Bonnae 1834).
- Trois énigmes kyrillo-méthodiennes: Trois énigmes cyrillo-méthodiennes de la «Légende Italique» résolues grâce à un document inédit (Hrsg. P. Meyvaert/P. Devos). Analecta Bollandiana 73, 1955, 375-461.
- Vegecij Flavij Renat: Vegecij Flavij Renat, Kratkoe izloženie voennogo dela. Per. S. P. Kondrat'eva. Grečeskie poliorketiki. Vegecij (Sankt Peterburg 1996).
- Vita Nicephori: C. de Boor (Hrsg.), Ignatii Diaconi Vita Nicephori. In: Nicephori archiepiscopi Constantinopolitani opuscula historica. Accedit Ignatii Diaconi Vita Nicephori (Lipsiae 1880) 139-217.
- Vita Theodori BHG 1754: Vita et conversatio sancti patris nostri et confessoris Theodori abbatis monasterii studii a Michaele monacho constricta. Patrologia Cursus Completus, Series Graeca 99 (Lutetiae Parisiorum 1860) 233-328.
- Vita Theodori BHG 1755: Vita et conversatio sancti patri nostri et confessoris Theodori praepositi studitarum. Patrologia Cursus Completus, Series Graeca 99 (Lutetia Parisiorum 1860) 113-232.
- Zonaras Ioannes. Annales: M. Pinder (Hrsg.), Zonaras Ioannes. Annales 2. Corpus Scriptorum Historiae Byzantinae 45 (Bonnae 1844).
- Zosime, Histoire Nouvelle I: Zosime, Histoire Nouvelle, Texte établi et traduit par F. Paschoud. I (Paris 1971).
- Zosime, Histoire Nouvelle II: Zosime, Histoire Nouvelle, Texte établi et traduit par F. Paschoud. II, 2 (Paris 1979).
- Zosimus, New history: Zosimus, New history. A translation with commentary by R. T. Ridley (Canberra 1982).

LITERATUR

- Åberg 1919: N. Åberg, Ostpreussen in der Völkerwanderungszeit (Uppsala 1919).
- Abadie-Reynal/Sodini 1992: C. Abadie-Reynal/J. P. Sodini, La céramique paléochrétienne de Thasos. Aliko, Delkos, fouilles anciennes. Études thasiennes 13 (Paris 1992).
- Abramov 1993: A. P. Abramov, Antičnye amfory. Periodizacija i chronologija. In: Bosporskij sbornik 3 (Moskva 1993) 4-135.
- Abramova 1959: M. P. Abramova, Sarmatskaja kul'tura II v. do n. é. – I v. n. é. SA 1, 1959, 52-71.
- 1961: M. P. Abramova, Sarmatskie pogrebenija Dona i Ukrainy II v. do n. é. I v. n. é. SA 1, 1961, 91-110.
- 1967: M. P. Abramova, Rannesrednevekove pogrebenija Nižne-Džulatskogo mogil'nika. Uč. zap. Kabardino-Balkarskogo naučno-issledovatel'skogo instituta XXV (Nal'čik 1967).
- 1970: M. P. Abramova, Issledovanija Nižne-Džulatskogo mogil'nika v 1967 g. KSIA 124, 1970, 88-94.
- 1972: M. P. Abramova, Nižne-Džulatskij mogil'nik (Nal'čik 1972).
- 1975: M. P. Abramova, Katakombnye pogrebenija IV-V vv. n. é. iz Severnoj Osetii. SA 1, 1975, 213-233.
- 1978: M. P. Abramova, K voprosu o rannealanskich katakombnyh pogrebenijach Central'nogo Predkavkaz'ja. In: Voprosy drevnej i srednevekovej archeologii Vostočnoj Evropy (Moskva 1978).
- 1982: M. P. Abramova, Katakombnye i skleповые сооруже́ния juga Vostočnoj Evropy. In: Archeologičeskie issledovanija na juge Vostočnoj Evropy (Moskva 1982).
- 1987: M. P. Abramova, Podkumskij mogil'nik (Moskva 1987).
- 1989: M. P. Abramova, Central'nyj Kavkaz v sarmatskiju epochu. In: Archeologija SSSR. Stepi evropejskoj časti SSSR v skifo-sarmatskoe vremja (Moskva 1989) 268-281.
- 1993: M. P. Abramova, Central'noe Predkavkaz'e v sarmatskoe vremja (III v. do n. é. – IV v. n. é.) (Moskva 1993).
- 1995: M. P. Abramova, Katakombnye mogil'niki III-IV vv. n. é. central'nych rajonov Severnogo Kavkaza. In: Alany: istorija i kul'tura. Alanika III (Vladikavkaz 1995).
- Abramova/Magomedov 1980: M. P. Abramova/M. G. Magomedov, O proischoždenii kul'tury Andrej-Aul'skogo gorodišča. In: Severnyj Kavkaz v drevnosti i v srednie veka (Moskva 1980) 123-141.
- Achmerov 1951: R. B. Achmerov, Ufimskie pogrebenija VI-VIII vv. n. é. KSIMK XL, 1951, 125-137.
- Ačkinazi 1987: I. V. Ačkinazi, Fragment gunnskogo kotla iz Neapolja skifskogo. In: Materialy k ètničeskoj istorii Kryma (Kiev 1987) 207-210.
- Adaksina 1994: S. B. Adaksina, Krepost' Aluston v rannevizantijskij period (vtoraja polovina VI – pervaja polovina VII vv.). In: Tez. dokl. meždunar. konf. «Vizantija i narody Pričernomor'ja i Sredizemnomor'ja v rannee srednevekov'e» (Simferopol' 1994).
- Adan-Bayewitz 1986: D. Adan-Bayewitz, The pottery from the Late Byzantine building (stratum 4) and its implications. Qedem 21 (Jerusalem 1986) 90-129.
- Adelson 1957: H. L. Adelson, Light weight solidi and Byzantine trade during the sixth and seventh Centuries. In: Numismatic Notes and Monographs 138 (New York 1957).
- Ahrweiler 1971: H. Ahrweiler, Les relations entre les Byzantins et les Russes au IXe siècle. In: Bulletin d'Information et de Coordination de l'Association Internationale des Études Byzantines 5 (Athènes-Paris 1971) 44-70.
- Ajbabin 1973: A. I. Ajbabin, K voprosu o proischoždenii serežek pastyrskogo tipa. SA 3, 1973, 62-72.
- 1976: A. I. Ajbabin, Stekljannye rjumki iz rannesrednevekovyh mogil'nikov Kryma. SGÉ XLI (Leningrad 1976) 27-30.
- 1977: A. I. Ajbabin, Saltovskie pojasnye nabory iz Kryma. SA 1, 1977, 225-239.
- 1979: A. I. Ajbabin, Pogrebenija vtoroj poloviny V – pervoj poloviny VI v. v Krymu. KSIA 158, 1979, 22-34.
- 1982a: A. I. Ajbabin, Pogrebenija konca VII – pervoj poloviny VIII vv. v Krymu. In: Drevnosti èpochi Velikogo pereselenija narodov (V-VIII vv.) (Moskva 1982).
- 1982b: A. I. Ajbabin, O proizvodstve pojasnyh naborov v rannesrednevekovom Chersonese. SA 3, 1982, 190-198.
- 1984: A. I. Ajbabin, Problemy chronologii mogil'nikov Kryma pozdnerimskogo perioda. SA 1, 1984, 104-122.
- 1985: A. I. Ajbabin, Pogrebenie chazarskogo voina. SA 3, 1985, 191-205.
- 1987: A. I. Ajbabin, Ètničeskaja prinadležnost' mogil'nikov Kryma IV – pervoj poloviny VII vv. n. é. In: Materialy k ètničeskoj istorii Kryma (Kiev 1987) 164-199.
- 1990: A. I. Ajbabin, Chronologija mogil'nikov Kryma pozdnerimskogo i rannesrednevekovogo vremeni. MAIÉT I, 1990, 3-86.
- 1991a: A. I. Ajbabin, Osnovnye ètapy istorii gorodišča Èski-Kermen. MAIÉT II, 1991, 43-51.
- 1991b: A. Ajbabin, Kelegejskoe pogrebenie voenogo voždja. In: Problemi na Prab»lgarskata istorija i kul'tura 2 (Sofija 1991) 28-35.
- 1993: A. Ajbabin, La fabrication des garnitures de ceintures et des fibules à Chersonèse, au Bosphore Cimmérien et dans la Gothie de Crimée aux VIe-VIIIe siècles. Outils et ateliers d'orfèvres des temps anciens. Ant. Nat. 2, 1993, 163-170.
- 1993a: A. I. Ajbabin, Pogrebenija kočevničeskoj znati v Krymu konca IV-VI vv. MAIÉT III, 1993, 206-211.
- 1993b: A. I. Ajbabin, Mogil'niki VIII – načala X. vv. v Krymu. MAIÉT III, 1993, 121-134.
- 1994/1995a: A. I. Ajbabin, Raskopki mogil'nika bliz sela Družnoe v 1984 godu. MAIÉT IV, 1994/1995, 89-131.
- 1994/1995b: A. I. Ajbabin, Kompleksy s bol'simi dvuchplastinčatymi fibulami iz Lučistogo. MAIÉT IV, 1994/1995, 132-172.
- 1994: A. Ajbabin, I Goti in Crimea (secoli V-VII). In: V. Bierbrauer (Hrsg.), I Goti (Milano 1994) 110-113. 129-135.

- 1995a: A. I. Ajbabin, Le migrazioni dei popoli. Gli Alani, i Goti e gli Unni. In: A. I. Ajbabin u.a. (Hrsg.), *Dal Mille al Mille. Tesore e popoli dal Mar Nero* (Milano 1995) 156-170.
- 1995b: A. Ajbabin, Peceneghi e Polovcy in Crimea. In: *Dal Mille al Mille. Tesore e popoli dal Mar Nero* (Milano 1995) 211-225.
- 1996: A. Aibabine, Population de Crimée au milieu du IIIe et au IVe siècle. L'identité des populations archéologiques. XVIe rencontres internationales d'archéologie et d'histoire d'Antibes (Valbonne 1996) 13-39.
- 1996: A. I. Ajbabin, Naselenie Kryma v seredine III-IV vv. MAIÉT V, 1996, 290-303.
- 1999: A. I. Ajbabin. Ėtničeskaja istorija rannevizantijskogo Kryma (Simferopol' 1999).
- 2006: A. Aibabin, Early khazar archaeological monuments in Crimea and to the North of the Black Sea. In: C. Zuckerman (ed.), *La Crimée entre Byzance et le Khaganat Khazar* (Paris 2006) 31-65.
- Ajbabin/Chajredinova 1996: A. I. Ajbabin/Ė. A. Chajredinova, Novyj kompleks s pal'čatymi fibulami s nekropolja u s. Lučistoe. MAIÉT V, 1996, 85-93.
- 1998: A. I. Ajbabin/Ė. A. Chajredinova, Rannie komplekxy mogil'nika u sela Lučistoe v Krymu. MAIÉT VI, 1998, 274-311.
- 2005: A. I. Ajbabin/Ė. A. Chajredinova, Novye vizantijskie prjažki iz Kryma. MAIÉT XI (2005) 289-313.
- Ajbabin/Gercen/Chrapunov 1993: A. I. Ajbabin/A. G. Gercen/I. N. Chrapunov, Osnovnye problemy Ėtničeskoj istorii Kryma. MAIÉT III, 1993, 211-222.
- Ajbabin/Vejmarn 1983: A. I. Ajbabin/E. V. Vejmarn, Sklep 406 Skalistinskogo mogil'nika. SA 4, 1983, 213-218.
- Ajnalov 1905: D. V. Ajnalov, Razvaliny chramov. Pamjatniki chrianskogo Chersonesa. Vyp 1 (Moskva 1905).
- Alekseenko 1996: N. A. Alekseenko, Novye nachodki pečatej predstavitelej gorodskogo upravljenija Chersona. MAIÉT V, 1996, 155-170.
- 1996: N. A. Alekseenko, Un tourmarque de Gothie sur un sceau inédit de Cherson. *Revue des études Byzantines* 54 (Paris 1996) 271-275.
- 1998: N. A. Alekseenko, Stratigi Chersona po dannym novych pamjatnikov sfragistiky IX-XI vv. MAIÉT VI, 1998, 701-743.
- Alekseev 1967: V. P. Alekseev, Antropologičeskie dannye k proischoždeniju osetinskogo naroda. Proischoždenie osetinskogo naroda (Ordžonikidze 1967).
- Alföldi 1932: A. Alföldi, Funde aus der Hunnenzeit und ihre ethnische Sonderung. *Arch. Hung.* IX (Budapest 1932).
- 1984: G. Alföldy, Rec.: Ė. I. Solomonik, Latinskie nadpisi Chersonesa Tavričeskogo (Moskva 1983). *Gnomon* 56, 1984, 784-786.
- Altheim 1959-1960: F. Altheim, *Geschichte der Hunnen*. Bd. I-II (Berlin 1959-1960).
- Altheim/Stiehl 1959: F. Altheim/R. Stiehl, Michael der Syrer über das erste Auftreten der Bulgaren und Chazaren. *Byzantion* 28, 1959, 105-118.
- Ambroz 1966a: A. K. Ambroz, Fibuly juga evropejskoj časti SSSR. SAI D1-30 (Moskva 1966).
- 1966b: A. K. Ambroz, Recenzija na kn.: J. Werner. *Katalog der Sammlung Diergardt (Völkerwanderungszeitlicher Schmuck)*. 1. Die Fibeln. SA 4, 1966, 211-214.
- 1968: A. K. Ambroz, Dunajskie ėlementy v rannesrednevekovoj kul'ture Kryma (VI-VII vv.). *KSIA* 113, 1968, 10-23.
- 1971a: A. K. Ambroz, Problemy rannesrednevekovoj chronologii Vostočnoj Evropy, I. SA 2, 1971, 96-123.
- 1971b: A. K. Ambroz, Problemy rannesrednevekovoj chronologii Vostočnoj Evropy, II. SA 3, 1971, 106-134.
- 1973a: A. K. Ambroz, Stremena i sėdla rannego srednevekov'ja kak chronologičeskij pokazatel'. SA 4, 1973, 81-98.
- 1973b: A. K. Ambroz, Rec.: I. Erdélyi/E. Ojtozi/W. Gening, *Das Gräberfeld von Newolino* (Budapest 1969). SA 2, 1973, 288-298.
- 1974: A. K. Ambroz, Chronologija rannesrednevekovych drevnostej Vostočnoj Evropy V-IX vv. Dis. dokt. ist. nauk. *Naučnyj archiv IA RAN*. R. 2. 2441, 1974.
- 1980: A. K. Ambroz, Recenzija na kn.: V. Bierbrauer, *Die ostgotischen Grab- und Schatzfunde in Italien*. In: *Biblioteca degli »studi medievali«* VII (Spoleto 1976). SA 1, 1980, 321-326.
- 1981: A. K. Ambroz, Vostočnoevropejskie i sredneaziatskie stepi V – pervoj poloviny VIII vv. In: S. A. Pletneva (Hrsg.), *Archeologija SSSR. Stepi Evrazii v ėpochu srednevekov'ja* (Moskva 1981) 10-22.
- 1982: A. K. Ambroz, O dvuchplastinčatych fibulach s nakladkami. Analogii k stat'e A. V. Dmitrieva. *Drevnosti ėpochi Velikogo pereselenija narodov (V-VIII vv.)* (Moskva 1982) 107-121.
- 1985: A. K. Ambroz, K itogam diskussii po archeologii gunnskoj ėpochi v stepjach Vostočnoj Evropy (1971-1984 gg.). SA 3, 1985, 293-303.
- 1986: A. K. Ambroz, Kinžaly VI-VIII vv. s dvumja vystupami na nožnach. SA 4, 1986, 53-73.
- 1988: A. K. Ambroz, Osnovy periodizacii južnokrymskich mogil'nikov tipa Suuk-Su. *Drevnosti slavjan i Rusi* (Moskva 1988) 5-12.
- 1989: A. K. Ambroz, Chronologija drevnostej Severnogo Kavkaza V-VII vv. (Moskva 1989).
- 1992: A. K. Ambroz, Bospor. Chronologija rannesrednevekovych drevnostej. In: *Bosporskij sbornik 1* (Moskva 1992) 6-108.
- 1994/1995: A. K. Ambroz, Jugo-Zapadnyj Krym. Mogil'niki IV-VII vv. MAIÉT IV, 1994/1995, 31-88.
- Anfimov 1980: N. V. Anfimov, Zichskie pamjatniki Černomorskogo poberež'ja Kavkaza. In: *Severnyj Kavkaz v drevnosti i v srednie veka* (Moskva 1980) 92-113.
- Anisimov 1989: A. I. Anisimov, O prodviženii plemen got'skogo sojuza v Severo-Vostočnoe Pričernomor'e v seredine III v. n. ė. (po numizmatičeskim dannym). *Skifija i Bospor (Novočerkassk 1989)* 128-130.
- Annibaldi/Werner 1963: G. Annibaldi/J. Werner, *Ostgotische Grabfunde aus Acquasanta Prov. Ascoli Piceno (Marche)*. *Germania* 41, 1963, 356-373.
- Anochin 1977: V. A. Anochin, *Monetnoe delo Chersonesa* (Kiev 1977).
- 1986: V. A. Anochin, *Monetnoe delo Bospora* (Kiev 1986).

- Antonova 1963: I. A. Antonova, Zapadnyj flang oborony Chersonesa. SCHM 3, 1963, 60-67.
- 1970: I. A. Antonova, Otčet o raskopkach u XIV bašni i rva u 1-j kurtiny oboronitel'noj sten Chersonesa v 1968 g. Naučnyj arhiv Nacional'nogo zapovednika Chersones Tavričeskij D. 1970.
- 1971: I. A. Antonova, Oboronitel'nye sooruzhenija Chersonesskogo porta v srednevekovuju epochu. ADSV 7, 1971, 102-118.
- 1976: I. A. Antonova, K voprosu o chronologii oboronitel'nogo stroitel'stva v srednevekovom Chersonese. ADSV 13, 1976, 3-9.
- 1990: I. A. Antonova, Rost territorii Chersonesa. In: Vizantija i sopredel'nyj mir (Sverdlovsk 1990) 8-24.
- 1996: I. A. Antonova, Jugo-Vostočnyj učastok oboronitel'nych sten Chersonesa. CHSb. VII, 1996, 101-131.
- 1997: I. A. Antonova, Administrativnye zdanija Chersonesskoj veksiljacii i femy Chersona. CHSb. VIII, 1997, 10-22.
- Antonova u.a. 1971: I. A. Antonova/V. N. Danilenko/L. P. Ivašuta/V. I. Kadeev/A. I. Romančuk, Srednevekovye amfory Chersonesa. ADSV 7, 1971, 81-101.
- Antonova/Ryžov 1972: I. A. Antonova/S. G. Ryžov, Oboronnyj riv ta mogyl'nyk poblyzu peršoji kurtyny stin Chersonesa. In: Archeologični doslidžennja na Ukrajinі v 1969 r. Vyp. 4 (Kyjiv 1972) 263-264.
- Arsen'eva 1970: T. M. Arsen'eva, Mogil'nik u der. Novo-Otradnoe. MIA 155, 1970, 82-149.
- 1977: T. M. Arsen'eva, Nekropol' Tanaisa (Moskva 1977).
- Artamonov 1935: M. I. Artamonov, Srednevekovye poselenija na Nižnem Donu. IGAIMK 131, 1935.
- 1962: M. I. Artamonov, Istorija chazar (Leningrad 1962).
- 1970: M. I. Artamonov, Bolgarskie kul'tury Severnogo Pričernomor'ja. Doklady Geografičeskogo obščestva. Ėtnografija 15 (Leningrad 1970) 12-37.
- Arthur 1985: P. Arthur, Naples. Notes on the economy of a dark age city. In: Classical and medieval archaeology. Papers in Italian archaeology, 4, 4 [Third Conference of Italian Archaeology, Cambridge 1984] (Oxford 1985) 247-259.
- 1989: P. Arthur, Aspects of Byzantine economy. An evaluation of amphora evidence from Italy. In: Recherches sur la céramique byzantine. Actes du colloque organisé par l'École française d'Athènes et l'Université de Strasbourg II, Athènes 8-10 avril 1987. (Athènes 1989) 79-93.
- Ašik 1849: A. Ašik, Bosporskoe carstvo III (Odessa 1849).
- Atavin 1996: A. G. Atavin, Pogrebenija VII – načala VIII v. iz Vostočnogo Priazov'ja. In: Kul'tura Evrazijskich stepej vtoroj poloviny I tys. n. è. (Samara 1996) 208-264.
- Auzépy 1997: M. F. Auzépy, La Vie d'Étienne le Jeune par Étienne le Diacre. Introduction, édition et traduction. Birmingham Byzantine and Ottoman Monographs 3 (1997).
- 1999: M. F. Auzépy, L'hagiographie et l'iconoclasme byzantin. Birmingham Byzantine and Ottoman Monographs 5 (1999).
- 2000: M. F. Auzépy, Gothie et Crimée de 750 à 830 dans les sources ecclésiastiques et monastiques grecques. MAIÉT 7, 2000, 324-331.
- Avraméa 1997: A. Avraméa, Le Péloponnèse du IVe au VIIIe siècle. Changements et persistances (Paris 1997).
- Babenčikov 1958: V. P. Babenčikov, Itogi issledovanija srednevekovogo poselenija na cholme Tepsen'. In: Istorija i archeologija srednevekovogo Kryma (Moskva 1958) 88-146.
- 1963: V. P. Babenčikov, Čornoričens'kyj mogyl'nyk. AP URSSR, 1963, 90-123.
- 1980: V. P. Babenčikov, Rannesrednevekovaja gončarnaja peč' v Mišchore. Zapiski Odesskogo archeologičeskogo obščestva 1 (34) (Odessa 1980) 275-280.
- Bachrach 1973: B. S. Bachrach, A history of the Alans in West (Minneapolis 1973).
- Bagautdinov/Bogačev/Zubov 1998: R. S. Bagautdinov/A. V. Bogačev/S. Je. Zubov, Prabolgary na Srednej Volge. U istokov istorii tatar Volgo-Kam'ja (Samara 1998).
- Bank 1977: A. Bank, Byzantine Art in the Collections of the USSR (Leningrad, Moskau 1977).
- Baranov 1979: I. A. Baranov, Rannesrednevekovaja gončarnaja peč' v uročišče Suat bliz Jalty. ADSV. Social'noe razvitie Vizantii (Sverdlovsk 1979) 112-118.
- 1989: I. A. Baranov, Periodizacija oboronitel'nych sooruzenij Sudakskoj kreposti. Severnoe Pričernomor'e i Povolž'e vo vzaimootnošenijach Vostoka i Zapada v XII-XVI vv. (Rostov-na-Donu 1989) 56-62.
- 1990: I. A. Baranov, Tavrika v epochu rannego srednevekov'ja (Kiev 1990).
- 1991: I. A. Baranov, Bolgaro-chazarskij gorizont srednevekovoj Sugdei. Problemi na prab'Igarskata istorija i kultura 2 (Sofija 1991) 145-159.
- 1994: I. A. Baranov, Torgovo-remeslennye kvartaly vizantijskoj Sugdei. Byzantinorussika 1 (Moskva 1994) 48-61.
- Baranov/Majko 1996: I. A. Baranov/V. V. Majko, Pastirs'ko-penkovskata kultura i Problem"t za razselvaneto na prab'Igarskite plemena ot srednoto Podneprovie i Tavrika. B'Igarite v Severnogo Pričernomorie izsledovanija i materiali. T. 4 (Veliko T"rnovo 1995) 71-88.
- Barkóczi 1971: L. Barkóczi, Plastisch verzierte spätrömische Glasfunde aus Pannonien. Folia Arch. 22, 1971, 71-83.
- Barkóczi/Salamon 1968: L. Barkóczi/A. Salamon, Glasfunde von dem Ende IV und Anfang des V. Jahrhunderts in Ungarn. Arch. Ért. 95, 1968, 67-83.
- Barnwell 1992: P. S. Barnwell, Emperor, prefects and kings. The Roman West, 395-565 (London 1992).
- Baškurov 1957: A. S. Baškurov, Istoriko-arheologičeskije izyskanija na Tamanskom poluostrove v 1949-1951 gg. Uč. zap. Jaroslavskogo pedinstituta. Vyp. XXII (XXXII) (Jaroslavl' 1957).
- Bass 1982: G. Bass, The pottery. In: Yassi Ada I (Texas University Press 1982) 155-188.
- Bavant 1990: B. Bavant, Les petits objets. Caricin Grad II (Belgrad, Rome 1990).
- Beck/Kazanski/Vallet 1988: F. Beck/M. Kazanski/F. Vallet, La riche tombe de Kertch du Musée des Antiquités Nationales. Ant. Nat. 20, 1988, 13-38.

- Belenickij 1973: A. M. Belenickij, Monumental'noe iskusstvo Pendžikenta: živopis', skulptura (Moskva 1973).
- Belinskij/Bojko 1991: I. V. Belinskij/A. L. Bojko, Tajnik pozdnesarmatskogo vremeni kurgana 2 mogil'nika »Ajerodrom-I«. Istoriko-archeologičeskie issledovanija v g. Azove na Nižnem Donu v 1990 g. Vyp. 10 (Azov 1991) 85-96.
- Beljaev 1968: S. A. Beljaev, Pozdneantične nadpisi na amforach iz raskopok Chersonesa 1961 g. NÉ VII, 1968, 127-143.
- 1979: S. A. Beljaev, Vnov' najdennaja rannevizantijskaja mozaika iz Chersonesa (po materialam raskopok 1973-1977 gg.). VV 40, 1979, 114-126.
- 1987: S. A. Beljaev, Novye pamjatniki rannevizantijskoj mramornoj plastiki iz Chersonesa (K voprosu ob inter'ere chersonesskich bazilik). VV 48, 1987, 142-152.
- Bellinger/Grierson 1973: A. R. Bellinger/P. H. Grierson, Catalogue of the Byzantine coins in the Dumbarton Oaks collection and in the Whittemore collection. Vol. 2 (Washington D.C. 1973).
- Belov 1927: G. D. Belov, Rimskie pristavnnye sklepy 1013 i 1014. CHSb. II, 1927, 105-146.
- 1936: G. D. Belov, Raskopki Chersonesa v 1934 g. (Simferopol' 1936).
- 1938: G. D. Belov, Otčet o raskopkach v Chersonese za 1935-1936 gg. (Sevastopol' 1938).
- 1941: G. D. Belov, Raskopki v severnoj časti Chersonesa v 1931-1933 gg. MIA 4, 1941, 202-267.
- 1953a: G. D. Belov, Zapadnaja oboronitel'naja stena i nekropol' vozle nee. (Raskopki 1948 g.). MIA 34, 1953, 237-254.
- 1953b: G. D. Belov, Severnyj pribrežnyj rajon Chersonesa. (Po novjšim raskopkam). MIA 34, 1953, 11-31.
- 1969: G. D. Belov, Steklodelatel'naja masterskaja v Chersonese. KSIA 116, 1969, 80-84.
- Belov/Jakobson 1953: G. D. Belov/A. L. Jakobson, Kvartal XVII. (Raskopki 1940 g.). MIA 34, 1953, 109-159.
- Belov/Strželeckij 1953: G. D. Belov/S. F. Strželeckij, Kvartaly XV i XVI. (Raskopki 1937 g.). MIA 34, 1953, 32-108.
- Belov/Strželeckij/Jakobson 1953: G. D. Belov/S. F. Strželeckij/A. L. Jakobson, Kvartal XVIII. (Raskopki 1941, 1947 i 1948 g.). MIA 34, 1953, 160-236.
- Belova 1953: L. N. Belova, Monety iz raskopok kvartalov XV-XVIII. MIA 34, 1953, 255-278.
- Belova-Kud' 1936: L. N. Belova-Kud', Monety iz raskopok Chersonesa v 1934 g. In: G. D. Belov, Raskopki Chersonesa v 1934 g. (Simferopol' 1936) 41-50.
- 1938: L. N. Belova-Kud', Opisanie monet iz raskopok Chersonesa v 1935 g. In: G. D. Belov, Otčet o raskopkach v Chersonese za 1935-1936 gg. (Sevastopol' 1938) 317-345.
- Belyj 1993: A. V. Belyj, Raskopki usad'by na gorodišče Kyz-Kermen. Postrojka 2. Istorija i archeologija Jugo-Zapadnogo Kryma (Simferopol' 1993) 49-58.
- Belyj/Nazarov 1992: A. V. Belyj/V. V. Nazarov, Raskopki usad'by na gorodišče Kyz-Kermen. Postrojka 2. Problemy istorii »peščernych gorodov« v Krymu (Simferopol' 1992) 132-142.
- Belyj/Nenevolja 1994: O. B. Belyj/I. I. Nenevolja, Ochrannye raboty na territorii Bachčisarajskogo rajona. Problemy istorii i archeologii Kryma (Simferopol' 1994) 251-255.
- Benešević 1908: V. Benešević, Sinajskij spisok otcov Nikejskogo perovogo vselenskogo sobora. Izvestija Akademii Nauk (Sankt-Peterburg 1908).
- Berlizov/Kaminskij 1993: N. I. Berlizov/V. N. Kaminskij, Alany, kangjuj i davan'. PAV 7, 1993, 94-112.
- Bert'e-Delagard 1886: A. L. Bert'e-Delagard, Ostatki drevnich sooruzenij v okrestnostjach Sevastopolja i peščernye goroda Kryma. ZOOID XIV, 1886, 166-283.
- 1893a: A. L. Bert'e-Delagard, Nadpis' vremeni imperatora Zenona v svjazi s otryvkami iz istorii Chersonesa. ZOOID XVI, 1893, 45-88.
- 1893b: A. L. Bert'e-Delagard, Raskopki Chersonesa. MAR 12, 1893, 1-64.
- 1907: A. L. Bert'e-Delagard, O Chersonese. IAK 21, 1907.
- 1918: A. L. Bert'e-Delagard, Kalamita i Feodoro. ITUAK 55, 1918, 1-44.
- 1920: A. L. Bert'e-Delagard, Issledovanie nekotorych nedoumënyh voprosov srednevekov'ja v Tavride. ITUAK 57, 1920, 2-134.
- Betrozov 1987: R. Ž. Betrozov, Kurgany gunnskogo vremeni u selenija Kišpek. In: Archeologičeskie issledovanija na novostrojках Kabbardino-Balkarii v 1972-1979 gg. Tom 3 (Nal'chik 1987) 11-39.
- Bezuglov 1990: S. I. Bezuglov, Alany-tanaity: èkskurs Ammiana Marcellina i archeologičeskie realii. Istoriko-archeologičeskie issledovanija v g. Azove i na Nižnem Donu v 1989 g. Vyp. 9 (Azov 1990) 80-87.
- 1993: S. I. Bezuglov, O pogrebenijach V v. v. Tanaisa (po raskopkam V. V. Čalogo 1975 goda). Istoriko-archeologičeskie issledovanija v g. Azove i na Nižnem Donu v 1991 g. Vyp. 11 (Azov 1993) 121-130.
- Bezuglov/Kopylov 1989: S. I. Bezuglov/V. P. Kopylov, Katakombnye pogrebenija III-IV vv. na Nižnem Donu. SA 3, 1989, 171-183.
- Bezuglov/Zacharov 1988: S. Bezuglov/A. Zacharov, Mogil'nik Žuravka i final pozdnesarmatskoj èpochi v Pravoberežnom Podon'e. IROMK 5, 1988, 5-28.
- 1989: S. Bezuglov/A. Zacharov, Bogatoe pogrebenie pozdnerimskogo vremeni bliz Tanaisa. IROMK 6, 1989, 42-66.
- Bichir 1984: G. Bichir, Geto-Dacii din Muntenia în epoca romană. Biblioteca de arheologie 43 (București 1984).
- Bičurin 1950: N. Ja. Bičurin, Sobranie svedenij o narodach, obitavščich v Srednej Azii v drevnie vremena. T. 1 (Moskva 1950).
- Bierbrauer 1976: V. Bierbrauer, Die ostgotischen Grab- und Schatzfunde in Italien, Biblioteca degli «studi medievali» 7 (Spoleto 1976).
- 1991: V. Bierbrauer, L'insediamento del periodo tardoantico e alto-medievale in Trentino-Alto Adige (V-VII secolo). Fondamentali caratteristiche archeologiche e nozione per una carta sulla diffusione degli insediamenti. In: G. C. Menis (Hrsg.), Italia Longobarda (Venezia 1991) 121-150.
- 1992: V. Bierbrauer, Historische Überlieferung und archäologischer Befund. Ostgermanische Einwanderer unter Odoaker und Theoderich nach Italien. Aussagemöglichkeiten und Grenzen der

- Archäologie. In: Probleme der relativen und absoluten Chronologie (Kraków 1992) 263-277.
- 1994: V. Bierbrauer, Archäologie und Geschichte der Goten vom 1.-7. Jahrhundert. Versuch einer Bilanz. Frühmittelalterl. Stud. 28, 1994, 51-171.
- Bjelajac 1996: L. Bjelajac, Amfore gornjo mezijskog Podunavija (Beograd 1996).
- Blavatskij 1941: V. D. Blavatskij, Raskopki nekropolja Tiritaki v 1933 g. MIA 4, 1941, 61-74.
- 1951: V. D. Blavatskij, Charaks. MIA 19, 1951, 250-291.
- 1960: V. D. Blavatskij, Raskopki Pantikapeja v 1954-1958 gg. SA 2, 1960, 168-182.
- 1962: V. D. Blavatskij, Otčet o raskopkach Pantikapeja v 1945-1949, 1952 i 1953 gg. MIA 103, 1962, 6-85.
- 1985: V. D. Blavatskij, Antičnaja archeologija i istorija (Moskva 1985).
- Blockley 1983: R. C. Blockley, The fragmentary classicising historians of the Later Roman Empire. Eunapius, Olympiodorus, Priscus and Malchus. Vol. II (Liverpool 1983).
- 1985: R. C. Blockley, The history of Menander the Guardsman (Liverpool 1985).
- 1992: R. C. Blockley, East Roman foreign policy (Leeds 1992).
- Bobčev 1961: S. N. Bobčev, Krepostnite kuli s izdaden ost-r r-b i značieneto im za ukrepjavaneto na antične gradove. IAI 24, 1961, 103-145.
- Bobrinskij 1911: A. A. Bobrinskij, Otčet ob issledovanii kurganov v Čerkasskom i Čigirinskom uezdach Kievskoj gubernii v 1909 godu. IAK 40, 1911, 43-61.
- 1914: A. A. Bobrinskij, Pereščepinskij klad. MAR 34, 1914, 110-120.
- Bogdanova 1982: N. A. Bogdanova, Pogrebal'nyj obrjad sel'skogo naselenija pozdneskifskogo gosudarstva v Krymu. Archeologičeskie issledovanija na juge Vostočnoj Evropy. 2 (Moskva 1982) 31-39.
- 1989: N. A. Bogdanova, Mogil'nik pervych vekov našej eryl u s. Zavetnoe. Archeologičeskie issledovanija na juge Vostočnoj Evropy (Moskva 1989) 17-70.
- Bogdanova/Guščina 1967: N. A. Bogdanova/I. I. Guščina, Nove mogil'niki II-III vv. n. è. u s. Skalistoe v Krymu. KSIA 112, 1967, 132-139.
- Bogdanova/Guščina/Loboda 1976: N. A. Bogdanova/I. I. Guščina/I. I. Loboda, Mogil'nik Skalistoe III v Jugo-Zapadnom Krymu (I-III vv.). SA 4, 1976, 121-152.
- Böhme 1974: H. W. Böhme, Germanische Grabfunde des 4. bis 5. Jahrhunderts zwischen unterer Elbe und Loire. Münchner Beitr. Vor- u. Frühgesch. 19 (München 1974).
- 1988: H. W. Böhme, Les Thuringiens dans le nord du Royaume Franc. Rev. Arch. Picardie 3-4, 1988, 57-69.
- Bóna 1976: I. Bóna, The dawn of the dark ages. The Gepids and the Lombards in the Carpatian Basin (Budapest 1976).
- 1991: I. Bóna, Das Hunnenreich (Budapest 1991).
- Bonifay 1983: M. Bonifay (avec la collaboration de J. P. Pelletier), Éléments d'évolution de céramiques de l'Antiquité tardive à Marseille d'après les fouilles de la Bourse. Rev. Arch. Narbonnaise 16, 1983, 285-346.
- Bonifay/Villedieu 1989: M. Bonifay/F. Villedieu, Importations d'amphores orientales en Gaule (V^e-VIIe siècle). Bull. Corr. Hellénique 18, 1989, 17-46.
- Borisova 1959: V. V. Borisova, Mogil'nik u vysoty «Sacharnaja Golovka». CHSb 5, 1959, 169-190.
- Borodin 1991: O. R. Borodin, Rimskij papa Martin I i ego pis'ma iz Kryma. Pričernomor'e v srednie veka (Moskva 1991) 173-190.
- Böttger 1982: B. Böttger, Die Gefäßkeramik aus dem Kastell Iatrus. In: Iatrus-Krivina. Spätantike Befestigung und frühmittelalterliche Siedlung an der unteren Donau, Band II: Ergebnisse der Ausgrabungen (Berlin 1982) 33-148.
- Božilov/Dimitrov 1995: I. Božilov, H. Dimitrov, Protobulgarika (zametki po istorii protobolgar do serediny IX v). Byzantinbulgarica 9, 1995, 7-61.
- Brooks 1899: E. W. Brooks, Introduction. The Syriac chronicle known as that of Zachariah of Mitylene (London 1899).
- Brown 1984: K. Brown, The gold breast chain from the early Byzantine period in the Römisch-Germanisches Zentralmuseum (Mainz 1984).
- Brukner 1981: O. Brukner, Rimka keramika u Jugoslavenskom Delu provincije Donje Panonije (Beograd 1981).
- Brun 1880: F. K. Brun, Černomor'e. Čast' II (Odessa 1880).
- Cameron 1993: A. Cameron, The Later Roman Empire (London 1993).
- 1996: A. Cameron, The Mediterranean world in late antiquity (AD 395-600) (London, New York 1996).
- Cavada 1994: E. Cavada, Trento in età gota. In: V. Bierbrauer (Hrsg.), I Goti (Milano 1994) 224-231.
- Chajredinova 1994/1995: É. A. Chajredinova, Bospor i morskije pochody varvarov vtoroj poloviny III v. n. è. MAIET IV, 1994/1995, 517-527.
- 1997: É. A. Chajredinova, Ženskij kostjum s orlinogolovymi prjaškami vtoroj poloviny VI-VII v. po materialam mogil'nika Lučistoe. Tez. dokl. mezhdunar. konf. »Vizantija i Krym« (Simferopol' 1997).
- Chanenko/Chanenko 1901: B. I. Chnenko/V. I. Chanenko, Drevnosti Pridneprov'ja. Vyp. IV. (Kiev 1901) 3-30.
- Charmatta 1967: Ja. Charmatta, K istorii Chersonesa Tavričeskogo i Bospora. Antičnoe obščestvo (Moskva 1967).
- Charuzin 1896: N. Charuzin, Istorija razvitiija žilišča u kočevych i polukočevych tjurkskich i mongol'skich narodnostej Rossii (Moskva 1896).
- Chavane 1975: M.-J. Chavane, Salamine de Chypre. VI: les petits objets (Paris 1975).
- Chavannes 1903: E. Chavannes, Documents sur les T'ou-Kiue occidentaux. Sbornik trudov Orchonskoj ekspedicii 6 (Sankt-Petersburg 1903).
- Chazanov 1971: A. M. Chazanov, Očerki voennogo dela sarmatov (Moskva 1971).
- Čičurov 1980: I. S. Čičurov, Vizantijskie istoričeskie sočinjenja: «Chronografija» Feofana «Breviarij» Nikifora (Moskva 1980).

- Chrapunov 1993: I. N. Chrapunov, Ob etničkoj prinaložnosti kizil-kobinskoj kul'tury. Istorija i archeologija Jugo-Zapadnogo Kryma (Simferopol' 1993).
- 1994/1995: I. N. Chrapunov, Pogrebenie serediny III v. n. é. iz mogil'nika Družnoe. MAIÉT IV, 1994/1995, 529-544.
- 1995: I. N. Chrapunov, Očerki etničkoj istorii Kryma v rannem železnom veke. Tavry. Skify. Sarmaty (Simferopol' 1995).
- 1998: I. N. Chrapunov, Dve gruntovye mogily iz nekropolja Nejzac v Krymu. MAIÉT VI, 1998, 230-238.
- Chrapunov/Mul'd 1997: I. N. Chrapunov/S. A. Mul'd, Zaveršenie issledovanij mogil'nika Družnoe. Archeologičeskie issledovanija v Krymu v 1994 godu (Simferopol' 1997).
- Chrapunov/Vlasov 1998: I. N. Chrapunov/V. P. Vlasov, Podbojnaja mogila s mnogokratnymi pogrebenijami iz mogil'nika Družnoe v Krymu. MAIÉT VI, 1998, 239-255.
- Chršanovskij 1988: V. A. Chršanovskij, Pozdneantičnye pogrebenija na nekropole Ilurata. Naučno-ateističeskie issledovanija v muzejach (Leningrad 1988).
- Chudjakov 1980: Ju. S. Chudjakov, Tipologija pogrebenij VI-XII vv. v Minusinskoj kotlovine. Archeologičeskij poisk (Novosibirsk 1980).
- Chvol'son 1884: D. A. Chvol'son, Sbornik evrejskich nadpisej (Sankt-Peterburg 1884).
- Corbett/Boardman/Ballance 1989: S. Corbett/J. Boardman/M. Ballance, Excavations in Chios, 1952-1955. Byzantine Emporio. XI. The British School of Archaeology at Athens. Suppl. 20 (London 1989).
- Courtois 1955: C. Courtois, Les Vandales et l'Afrique (Paris 1955).
- Csallány 1961: D. Csallány, Archäologische Denkmäler der Gepiden im Mitteldonaubecken (454-568 u. Z.). Archaeologia Hungarica 38 (Budapest 1961).
- Čuistova 1959: L. I. Čuistova, Novye nachodki iz nekropolej Kerčenskogo poluostrova. MIA 69, 1959, 239-250.
- Cukerman 1994/1995: K. Cukerman, Episkopy i garnizon Chersonesa v IV veke. MAIÉT IV (1994/1995) 545-561.
- 1997: K. Cukerman, K voprosu o rannej istorii femy Chersona. Bachčisarajskij istoriko-archeologičeskij sbornik 1 (Simferopol' 1997).
- 1998: K. Cukerman, Vengry v strane Levedii: novaja deržava na granicah Vizantii i Chazarii ok. 836-889 g. MAIÉT 6, 1998, 663-688.
- 2001: K. Cukerman, Chazary i Vizantija: pervye kontakty. MAIÉT 8, 2001, 312-333.
- Cumont 1907: F. Cumont, Les religions orientales dans de paganisme romain (Paris 1907).
- Cvetaeva 1951: G. A. Cvetaeva, Gruntovij nekropol' Pantikapeja, ego istorija, etničeskij i social'nyj sostav. MIA 19, 1951, 63-86.
- Cvetaeva 1979: G. A. Cvetaeva, Bospor i Rim (Moskva 1979).
- Dagron 1968: G. Dagron, L'Empire Roman d'orient au IVe siècle et les traditions politiques de l'hellénisme. TM 3 (Paris 1968) 1-242.
- 1974: G. Dagron, Naissance d'une capitale (Paris 1974).
- Damm 1988: I. G. Damm, Goldschmiedearbeiten der Völkerwanderungszeit aus dem nördlichen Schwarzmeergebiet. Katalog der Sammlung Diergardt 2. Kölner Jahrb. Vor- u. Frühgesch. 21, 1988, 65-210.
- Danilenko 1993: V. N. Danilenko, Monastyr' Čilter-Koba: arhitekturnyj aspekt. Istorija i archeologija Jugo-Zapadnogo Kryma (Simferopol' 1993) 78-108.
- Dan'sin 1990: D. I. Dan'shin, Tanaity i tanaiscy vo II-III vv. n. é. KSIA 197, 1990, 51-56.
- 1993: D. I. Dan'sin Fanagorijskaja obščina iudeev. VDI 1, 1993, 59-72.
- Darrouzès 1975: J. Darrouzès, Listes épiscopales du Concile de Nicée (787). Revue des Études Byzantines 33, 1975, 5-76.
- Daševskaja 1969: O. D. Daševskaja, Pogrebenie gunnskogo vremeni v Černomorskom rajone Kryma. In: MIA 169, 1969, 52-61.
- 1995: O. D. Daševskaja, Pogrebenie gunnskogo vremeni na gorodišče Beljaus. Pamjatniki Evrazii skifo-sarmatskoj epochi (Moskva 1995) 56-61.
- de Bayè 1908: J. de Baye, Les tombeaux des Goths en Crimée. Mém. Soc. Nat. Ant. France LXVII, 1908, 3-43.
- De Boor 1891: C. de Boor, Nachträge zu den Notitiae episcopatum. Zeitschrift für Kirchengeschichte 12, 1891, 512-534.
- 1894: C. de Boor, Nachträge zu den Notitiae episcopatum. Zeitschrift für Kirchengeschichte 14, 1894, 573-599.
- Debec 1948: G. F. Debec, Paleoantologija SSSR (Moskva, Leningrad 1948).
- Delehaye 1992: H. Delehaye, Synaxarium Ecclesiae Constantino-politanae: Propylaeum ad Acta Sanctorum Novembris (Bruxelles 1992).
- Demangel/Mambory 1939: R. Demangel/E. Mambory, Le quartier des Manges et la première région de Constantinople (Paris 1939).
- Deopik/Krug 1972: D. V. Deopik/O. Ju. Krug, Évolucija uzkogorlych svetloglinjanyh amfor s profilirovannymi ručkami. SA 3, 1972, 100-115.
- Derevjanko 1978: E. I. Derevjanko, Tjurkskie élementy v pogrebal'nom obrjade amurskich plemen I tys. n. é. Drevnie kul'tury Altaja i Zapadnoj Sibiri (Novosibirsk 1978) 118-128.
- Derfer 1986: G. Derfer, O jazyke gunnov. Zarubežnaja tjurkologija 1. Drevnie tjurkskie jazyki i literatury (Moskva 1986).
- Diaconu 1971: Gh. Diaconu, Über die Fibel mit umgeschlagenem Fuß in Dazien. Dacia 15, 1971, 239-267.
- D'jačkov 1993: S. V. D'jačkov, Rimskie graždane na Bospore. MAIÉT III, 1993, 244-248.
- Dmitriev 1979: A. V. Dmitriev, Pogrebenija vsadnikov i boevych konej v mogil'nike epochi pereselenija narodov na r. Djurso bliz Novorossijska. SA 4, 1979, 212-231.
- Dmitriev 1982: A. V. Dmitriev, Rannesrednevekoveje fibuly iz Djurso. Drevnosti epochi Velikogo pereselenija narodov V-VIII vv. (Moskva 1982) 69-107.
- Dodd Cruikshank 1961: E. Dodd Cruikshank, Byzantine silver stamps. Dumbarton Oaks Studies 7 (Washington D.C. 1961).
- Dolgorukov 1975: V. S. Dolgorukov, Issledovanija beregovoj časti Fanagorii v 1971-1972 gg. KSIA 143, 1975, 54-59.

- Dombrovskij 1955: O. I. Dombrovskij, Freski južnogo nefa Chersoneskoj baziliki 1935 goda. CHSb 5, 1959, 207-228.
- 1974: O. I. Dombrovskij, Srednevekovye poselenija i «isary» Krymskogo Južnoberež'ja. Feodal'naja Tavrika (Kiev 1974) 5-56.
- 1986: O. I. Dombrovskij, Srednevekovij Chersones. In: Archeologija Ukrainskoj SSR 3 (Kiev 1986) 535-548.
- 1993: O. I. Dombrovskij, Architekturno-archeologičeskoe issledovanie Zagorodnogo krestoobraznogo chrama Chersonesa. MAIET 3, 1993, 289-319.
- Dombrovskij/Paršina 1960: O. I. Dombrovskij/E. A. Paršina, O rannesrednevekovoj zastrojke territorii antičnogo teatra. SCHM 1, 1960, 36-42.
- Dombrovskij/Solomonik 1968: O. I. Dombrovskij/É. I. Solomonik, O lokalizaciji strany Dori. Archeologičeskie issledovanija srednevekovogo Kryma (Kiev 1968) 11-44.
- Dunlop 1954: D. M. Dunlop, The History of the Jewish Khazar (Princeton 1954).
- Dvornik 1926: F. Dvornik, Les Slaves, Byzance, et Rome au IXe siècle (Paris 1926).
- Dzens-Litovskaja 1950: N. N. Dzens-Litovskaja, Florističeskij očerk Tarchankutskogo poluostrova v Krymu. Uč. zap. LGU. Serija geografija (Leningrad 1950) 134-173.
- Dzigovskij/Subbotin 1986: A. N. Dzigovskij/L. V. Subbotin, O verchnej date sarmatskich pamjatnikov ponizov'ja Dunaja. Issledovanija po archeologii Severo-Zapadnogo Pričernomor'ja (Kiev 1986) 150-161.
- Étnokul'turnaja Karta: Étnokul'turnaja karta territorii Ukrainskoj SSR v I tys. n. é. (Kiev 1985).
- Exner 1939: K. Exner, Die provinzialrömischen Emailfibeln der Rheinlande. Ber. RGK 29, 1939, 31-121.
- Fagerlie 1982: J. M. Fagerlie, The coin. In: Yassi Ada. Vol. I (Texas University Press 1982) 145-154.
- Feissel 1987: D. Feissel, Nouvelles données sur l'institution du $\pi\alpha\tau\eta\rho$ $\tau\eta\varsigma$ $\pi\acute{o}\lambda\epsilon\omega\varsigma$ in: Dagron G. et Feissel D. Inscriptions de Cilicie Travaux et Mémoires du Centre de Recherche d'Histoire et Civilisation de Byzance, Collège de France. Monographies 4 (Paris 1987) 215-220.
- Ferrura 1991: A. Ferrura, The unknown catacomb (New Larnak 1991).
- Fettich 1932: N. Fettich, Der zweite Schatz von Szilágysomlyó. Archaeologica Hungarica 8 (Budapest 1932).
- Feugère 1985: M. Feugère, Les Fibules en Gaule Méridionale de la conquête à la fin du Ve siècle après J.-C. (Paris 1985).
- Filippenko 1997: A. Filippenko, Rannesrednevekovij mogil'nik u istočnika Manto-fontan. Tez. dokl. meždunar. konf. »Vizantija i Krym« (Simferopol' 1997).
- Firsov 1975: L. V. Firsov, Izvestkovij vjažuščij rastvor v oboronitel'nych stenach Charaksa (Krym). SA 1, 1975, 94-101.
- 1979: L. V. Firsov, O položenii strany Dori v Tavrike. VV 40, 1979, 104-113.
- Flërov 1993: V. S. Flërov, Rannesrednevekovye pogrebal'nye obrjady na severe Chazarskogo kaganata. Majackij mogil'nik (Volgograd 1993).
- 1996: V. S. Flërov, Rannesrednevekovye jurtoobraznye žilišča Vostočnoj Evropy (Moskva 1996).
- Foss/Winfield 1986: C. Foss/D. Winfield, Byzantine fortifications. An introduction (Pretoria 1986).
- Foy 1995: D. Foy, Le verre de la fin du IVe au VIIIe siècle en France méditerranéenne, premier essai de typo-chronologie. In: D. Foy (ed.), La verre de l'antiquité tardive et du haut Moyen âge (Guiry-en-Vexin 1995) 187-242.
- Franko 1903: I. Franko, Svjatyj Kliment u Korsuni. Zapysky naukovogo tovarystva im. T. G. Ševčenka. Tom 56. Kn. VI (L'viv 1903) 145-180.
- Friesinger/Vacha 1988: H. Friesinger/B. Vacha, Die vielen Väter Österreichs Römer, Germanen, Slawen. Eine Spurensuche (Wien 1987).
- Frolova 1975: N. A. Frolova, O vremeni pravlenija bosporskich carej Radamsada i Reskupidora VI. SA 4, 1975, 45-56.
- 1980: N. A. Frolova, Istorija pravlenija Riskupidora V (242-276 gg. n. é.) po numizmatičeskim dannym. SA 3, 1980, 58-76.
- 1984: N. A. Frolova, Monetnoe delo Foforsa (285-308 gg. n. é.). SA 2, 1984, 34-53.
- 1991: N. A. Frolova, Monetnoe delo Tejrana (266, 275-278 gg. n. é.). KSIA 204, 1991, 103-112.
- Fronžulo 1968a: M. A. Fronžulo, Raskopki srednevekovogo poselenija na okrajině s. Planerskoe v 1957-1959 gg. Archeologičeskie issledovanija srednevekovogo Kryma (Kiev 1968).
- 1968b: M. A. Fronžulo, O rannesrednevekovom remeslennom proizvodstve v Jugo-Vostočnom Krymu. Archeologičeskie issledovanija srednevekovogo Kryma (Kiev 1968).
- Fulford 1984: M. G. Fulford, The red-slipped wares. M. G. Fulford/D. P. S. Peacock, Excavations at Carthage. Vol. I/2 (Sheffield 1984) 48-115.
- Fëdorov/Fëdorov 1970: Ja. A. Fëdorov/G. S. Fëdorov, K voprosu o južnoj granice Chazarii. Vestnik MGU. Serija istorija 3 (Moskva 1970).
- Gadlo 1968a: A. V. Gadlo, Problema Priazovskoj Rusi i sovremennye archeologičeskie dannye o Južnom Priazov'e. VIII-X vv. Vestnik LGU 14/3, 1968, 55-65.
- 1968b: A. V. Gadlo, Rannesrednevekovoe selišče na beregu Kerčenskogo proliva. KSIA 113, 1968, 78-84.
- 1969: A. V. Gadlo, Raskopki rannesrednevekovogo selišča u derevni Geroevki v 1964 g. SA 1, 1969, 160-168.
- 1971: A. V. Gadlo, Étnografičeskaja charakteristika perechoda kočevnikov k osedlosti (po materialam Vostočno-Krymskoj stepi i predgorij VIII-X vv.). Étnografija narodov SSSR (Leningrad 1971).
- 1979: A. V. Gadlo, Étničeskaja istorija Severnogo Kavkaza IV-X vv. (Leningrad 1979).
- 1980: A. V. Gadlo, K istorii Vostočnoj Tavriki VIII-IX vv. ADSV. Antičnye tradicii i srednie veka (Sverdlovsk 1980) 130-145.
- 1991: A. V. Gadlo, Vizantijskie svidetel'stva o Zichskoj eparchii kak istočnik po istorii Severo-Vostočnogo Pričernomor'ja. Iz istorii Vizantii i vizantinovedenija (Leningrad 1991).
- Gajdukevič 1949: V. F. Gajdukevič, Bosporskoe carstvo (Moskva, Leningrad 1949).

- 1952a: V. F. Gajdukevič, Raskopki Mirmekija v 1935-1938 gg. MIA 25, 1952, 135-220.
- 1952b: V. F. Gajdukevič, Raskopki Tiritaki v 1935-1940 gg. MIA 25, 1952, 15-134.
- 1952c: V. F. Gajdukevič, Raskopki Ilurata, Tiritaki i Mirmekija. KSIMK Vyp. XLV, 1952, 97-113.
- 1958a: V. F. Gajdukevič, Raskopki Tiritaki i Mirmekija v 1946-1952 gg. MIA 85, 1958, 149-218.
- 1958b: V. F. Gajdukevič, Ilurat. Itogi arheoloških issledovanij 1948-1953 gg. MIA 85, 1958, 9-148.
- 1959: V. F. Gajdukevič, Nekropoli nekotorych bosporskich gorodov. (Po materialam raskopok 1930-ch godov). MIA 69, 1959, 154-238.
- 1971: V. F. Gajdukevič, Das Bosporanische Reich (Berlin, Amsterdam 1971).
- Garam 1979: É. Garam, Das awarenzeitliche Gräberfeld von Kisköre (Budapest 1979).
- 1995: É. Garam, Das awarenzeitliche Gräberfeld von Tiszafüred (Budapest 1995).
- Garkavi 1875: A. Ja. Garkavi, O proischoždenii nekotorych geografičeskich nazvanij mestnostej na Tavričeskom poluostrove. Izvestija Rossijskogo geografičeskogo obščestva. Tom 2 (Sankt-Peterburg 1875) 5-7.
- 1877: A. Ja. Garkavi, Po voprosu o iudejskich drevnostjach, najdennych Firkovičem v Krymu. ŽMNP CXCII (Ijul' 1877) 98-121.
- Gavrilov 1996: A. V. Gavrilov, Pogrebenie kočevnika na antičnom poselenii v Vostočnom Krymu. MAIÉT V, 1996, 111-113.
- Gavrilova 1965: A. A. Gavrilova, Mogil'nik Kudyrge kak istočnik po istorii altajskih plemen (Moskva, Leningrad 1965).
- Gavrituchin/Oblomskij 1996: I. O. Gavrituchin/A. M. Oblomskij (Hrsg.), Gaponovskij klad i ego kul'turno-istoričeskij kontekst (Ranneslavjanskij mir. Archeologija slavjan i ich sosedej 3) (Moskva 1996).
- Gelzer 1900: H. Gelzer, Ungedruckte und ungenügend veröffentlichte Texte der Notitiae episcopatum. Abhandlungen der philol.-philol. Classe der k. Bayer. Akademie der Wiss., I. Cl. XXI. Bd. III (München 1900).
- Genalski 1991: E. Genalski, Ostrogi kablukowe kuitury przeworskiej. Klasyfikacija typologiczna. Przegląd Arch. 38, 1991, 59-64.
- Gening 1979: V. F. Gening, Chronologija pojasnoj garnitury I tysjačletija n. é. (po materialam mogil'nikov Prikam'ja). KSIA 158, 1979, 96-106.
- Gening/Chalikov 1964: V. F. Gening/A. H. Chalikov, Rannie bolgary na Volge (Moskva 1964).
- Gening/Korpusova 1989: V. V. Gening/V. N. Korpusova, Archeologičeskie pamjatniki Krymskogo Prisivaš'ja. Kurgany u s. Bogatčevka (Kiev 1989).
- Gerasimova 1971: M. M. Gerasimova, K voprosu ob etničeskom sostave naselenija drevnego Tanaisa. SÉ 4, 1971, 131-140.
- Gercen 1990: A. G. Gercen, Krepostnoj ansambl' Mangupa. MAIÉT I, 1990, 87-166.
- 1995: A. G. Gercen, K probleme tipologii srednevekovykh gorodišč Jugo-Zapadnoj Tavriki. In: Vizantija i srednevekovyj Krym (Simferopol' 1995) 85-90.
- Gercen/Mogaričev 1992: A. G. Gercen/Ju. M. Mogaričev, Ešče raz o date pojavlenija kreposti na plato Čufut-Kale. Problemy istorii «peščernykh gorodov» v Krymu (Simferopol' 1992) 182-193.
- 1993: A. G. Gercen/Ju. M. Mogaričev, Krepost' dragocennostej (Simferopol' 1993).
- Gercen 1995: A. G. Gercen, Il tezoro di Dolinnoe. In: Dal Mille al Mille. Tezore e popoli dal Mar Nero (Milano 1995) 178-179.
- Gercen/Sidorenko 1988: A. G. Gercen/V. A. Sidorenko, Čamnuburuskij klad monet-imitacij. K datirovke zapadnogo učastka oboronitel'nykh sooruzhenij Mangupa. ADSV. Voprosy social'nogo i političeskogo razvitija (Sverdlovsk 1988) 120-135.
- Germanen, Hunnen und Awaren: Germanisches Nationalmuseum Nürnberg (Hrsg.), Germanen, Hunnen und Awaren. Schätze der Völkerwanderungszeit [Ausstellungskat.] (Nürnberg 1987).
- Gilevič 1959: A. M. Gilevič, Monety iz raskopok v Chersonese v 1950 godu. CHSb 5, 1959, 191-205.
- 1968: A. M. Gilevič, Antičnye inogorodnie monety iz raskopok Chersonesa. NS 3, 1968, 3-61.
- Gmyrja 1993: L. B. Gmyrja, Prikaspijskij Dagestan v épochu Velikogo pereselenija narodov (Machačkala 1993).
- Godłowski 1992: K. Godłowski, Die Chronologie der jüngeren und späten Kaiserzeit in den Gebieten südlich der Sudeten und Karpaten. In: Ders. (Hrsg.), Probleme der relativen und absoluten Chronologie ab Latènezeit bis zum Frühmittelalter (Kraków 1992) 23-54.
- Golb/Pritsak 1982: N. Golb/O. Pritsak, Khazarian Hebrew Documents of the Tenth Century (Ithaca, London 1982).
- Golden 1980: P. B. Golden, Khazar studies 1-2 (Budapest 1980).
- Goldina 1970: R. D. Goldina, Mogil'niki VII-IX vv. na Verchnej Kame. Voprosy archeologii Urala. Vyp. 9 (Sverdlovsk 1970) 57-118.
- Golenko 1970: K. V. Golenko, Monety, najdennye pri raskopkach v Kerči v 1964 g. VDI 2, 1970, 87-99.
- Golofast 1996: L. A. Golofast, Štampy V-VII vv. na posude gruppy «afrikanskoj krasnolakovoj» iz raskopok Chersonesskogo gorodišča. MAIÉT 5, 1996, 77-84.
- 1998: L. A. Golofast, K voprosu o steklodelii v rannevizantijskom Chersonese. MAIÉT 6, 1998, 312-326.
- Golofast u.a. 1991: L. A. Golofast/A. I. Romančuk/S. G. Ryžov/I. A. Antonova, Vizantijskij Cherson (Moskva 1991).
- Gomolka-Fuchs 1993: G. Gomolka-Fuchs, Ostgermanische Foederaten im spätrömischen Heer. Hinweise in der materiellen Kultur auf die ethnische Zusammensetzung der Bevölkerung vom 4.-6. Jahrhundert in Nordbulgarien. L'armée romaine et les barbares du IIIe au VIIe siècle (Paris 1993) 355-365.
- Gorjunov/Kazanskij 1983: E. A. Gorjunov/M. M. Kazanskij, K izučeniju rannesrednevekovykh drevnostej Nižnego Podunav'ja. Slavjane na Dnestre i Dunae (Kiev 1983) 191-205.
- Götze 1907: A. Götze, Gotische Schnallen (Berlin 1907) 1-35.
- Grač 1961: A. D. Grač, Drevnetjurkskie izvajanija Tuvy (Moskva 1961).
- Grant 1968: M. Grant, The climax of Rome. The final achievements of the Ancient World. 161-337 A. D. (Boston, Toronto 1968).
- Grečanova 1988: L. Grečanova, Rannesrednevekovoe pogrebenie iz Tanaisa. IROMK 5, 1988, 50-65.

- Grégoire 1952: H. Grégoire, Le nom de la ville de Trmutarakan. *Nouvelle Clio* 4, 1952, 288-292.
- Grierson 1961: Ph. Grierson, Coinage and money in the Byzantine empire, 498-c. 1090. *Moneta e scambi nell'alto medioevo* (Spoleto 1961).
- 1968: Ph. Grierson, *Catalogue of the Byzantine Coins in the Dumbarton Oaks Collection and the Whittemore Collection II/1* (Washington 1968).
- Grinčenko 1950: V. A. Grinčenko, Pam'jatka VIII st. kolo Voznesenky na Zaporiz'zi. *Archeologija* III, 1950, 37-63.
- Grumel/Darrouzès 1989: V. Grumel/J. Darrouzès, *Les Regestes des actes du patriarcat de Constantinople. Vol. I, fasc. II-III* (Paris 1989).
- Gudimenko 1990: I. V. Gudimenko, Pogrebenie èpochi rannego srednevekov'ja iz del'ty Dona. *Istoriko-archeologičeskie issledovanija v g. Azove na Nižnem Donu v 1989 g. Vyp. 9* (Azov 1990) 88-93.
- Gumilev 1960: L. N. Gumilev, *Chunnu* (Moskva 1960).
- 1967: L. H. Gumilev *Drevnie tjurki* (Moskva 1967).
- Günzenin 1989: N. Günzenin, Recherches sur les amphores Byzantines dans les musées Turcs. *Bull. Corr. Hellénique* 18, 1989, 267-276.
- Guščina 1966: I. I. Guščina, Pamjatnik pozdnesarmatskoj kul'tury v Podneprov'e. *Trudy GIM* 40, 1966, 74-79.
- 1967: I. I. Guščina, O sarmatach v Jugo-Zapadnom Krymu. (Po materialam nekotorych mogil'nikov I-IV vv.). *SA* 1, 1967, 40-51.
- 1970: I. I. Guščina, Raskopki mogil'nika Bel'bek III v Krymu. *KSIA* 124, 1970, 39-47.
- 1974: I. I. Guščina, Naselenie sarmatskogo vremeni v doline reki Bel'bek v Krymu (po materialam mogil'nikov). *Archeologičeskie issledovanija na juge Vostočnoj Evropy* (Moskva 1974) 32-64, 127-145.
- Guščina/Zaseckaja 1989: I. I. Guščina/I. P. Zaseckaja, Pogrebenija zubovsko-vozdvizenskogo tipa iz raskopok N. I. Veselovskogo v Prikuban'e (I v. do n. è. – nachalo II v. n. è.). *Archeologičeskie issledovanija na juge Vostočnoj Evropy* (Moskva 1989) 71-141.
- 1994: I. I. Guščina/I. P. Zaseckaja, »Zolotoe kladbišče« rimskoj èpochi v Prikuban'e (Sankt-Peterburg 1994).
- Hahn 1978: W. Hahn, The numismatic history of Cherson in early byzantine time – a survey. *Sprink's Numismatic Circular*. September 1978, 414f. 471f. 521-523.
- 1981: W. Hahn, *Moneta imperii Byzantini* 3 (Wien 1981).
- Halkin 1984: F. Halkin, La passion des sept évêques de Cherson (Crimée). *Analecta Bollandiana* 102, 1984, 253-261.
- Hamilton / Brooks 1899: F. J. Hamilton / E. W. Brooks, *The Syriac chronicle known as that of Zachariah of Mitylene* (London 1899).
- Harper 1995: R. P. Harper, Upper Zohar an early Byzantine fort in Palaestina tertia. *Final report of excavations in 1985-1986* (Oxford 1995).
- Hayes 1972: J. W. Hayes, *Late Roman Pottery* (London 1972).
- 1983: J. W. Hayes, The Villa Dionysos excavations Knossos: the pottery. *Annu. British School Athens* 78, 1983, 97-171.
- 1992: J. W. Hayes, *The pottery. Excavations at Saraçhane in Istanbul. Vol. 2* (Princeton 1992).
- Heather 1991: P. J. Heather, *Goths and Romans 332-489* (Oxford 1991).
- Heinrich 1990: A. Heinrich, Ein völkerwanderungszeitliches Gräberfeld bei Mitterhof, GB Laa an der Thaya, Niederösterreich. *Arch. Austriaca* 74, 1990, 85-104.
- Hendy 1972: M. F. Hendy, Light weight solidi, tetradrachma, and the book of the prefect. *Byzantin. Zeitschr.* 65, 1972, 57-80.
- von Hessen 1974: O. von Hessen, Byzantinische Schnallen aus Sardinien im Museo Archeologico zu Turin. In: G. Kossack/G. Ulbert (Hrsg.), *Studien zur Vor- und Frühgeschichtlichen Archäologie. Festschrift für Joachim Werner zum 65. Geburtstag. Teil II: Frühmittelalter* (München 1974) 545-557.
- Hill/Carson/Kent 1972: Ph. V. Hill/R. A. G. Carson/J. P. C. Kent, *Late Roman bronze coinage* (London 1972).
- Horedt 1982: K. Horedt, *Siebenbürgen in spätrömischer Zeit* (Bukarest 1982).
- Huxley 1978: G. Huxley, On the of St. John of Gothia Greek-Roman and Byzantine studies 19/2 (Durham 1978) 161-169.
- lessen 1965: A. A. lessen, Raskopki bol'sogo kurgana v uročišče Uč-Tepe. *MIA* 125, 1965, 153-194.
- Isaac 1992: B. Isaac, *The limits of empire* (Oxford 1992).
- Ivanov 1952: P. P. Ivanov, *Krjukovsko-Kužnovskij mogil'nik* (Morošansk 1952).
- Ivanov 1987: S. A. Ivanov, Ponjatija »sojuza« i »podčinenija« u Prokopija Kessarijskogo. In: *Ètnosocial'naja i političeskaja struktura rannefeodal'nych slavjanskich gosudarstv i narodnostej* (Moskva 1987) 28-31.
- Jagič 1893: I. V. Jagič, *Novoe svidetel'stvo o dejatel'nosti Konstantina Filosofa. ZIAN LXXII, prilozhenie 6*, 1893, 1-21.
- Jajlenko 1987: V. P. Jajlenko, O »Korpuse vizantijskich nadpisej v SSSR«. *VV* 48, 1987, 160-171.
- Jakobson 1954: A. L. Jakobson, Razvedočnye raskopki srednevekovogo poselenija Gorzuvity. *KSIMK* 53, 1954, 109-120.
- 1958: A. L. Jakobson, Rannesrednevekovye poselenija Vostočnogo Kryma. *MIA* 85, 1958, 458-501.
- 1959a: A. L. Jakobson, Rannesrednevekovyj Chersones. *MIA* 63, 1959.
- 1964: A. L. Jakobson, *Srednevekovyj Krym* (Moskva, Leningrad 1964).
- 1970: A. L. Jakobson, Rannesrednevekovye sel'skie poselenija Jugo-Zapadnoj Tavriki. *MIA* 168, 1970.
- 1974: A. L. Jakobson, O rannesrednevekovych krepostnych stenach Čufut-Kale. *KSIA* 140, 1974, 110-114.
- 1979: A. L. Jakobson, *Keramika i keramičeskoe proizvodstvo srednevekovoj Tavriki* (Leningrad 1979).
- Jankovič 1981: B. Jankovič, *Podunavski deo oblasti Akvisa u IV i početkom VII veka* (Beograd 1981).
- Januševič 1976: E. V. Januševič, *Kul'turnye rastenija Jugo-Zapada SSSR po paleobotaničeskim issledovanijam* (Kišinev 1976).

- Jašaeva 1994: T. Ju. Jašaeva, Srednevekovoe poselenie bližnej okrugj Chersonesa na Geraklejskom poluoströve. Tez. dokl. meždunar. konf. »Vizantija i narody Pričernomor'ja i Sredizemnomor'ja v rannee srednevekov'e« (Simferopol' 1994).
- Jenkins 1987: R. Jenkins, Byzantium: The imperial centuries. A.D. 610-1071 (Toronto u.a. 1987).
- Jisl 1960: L. Jisl, Výzkum Külteginova památniku v Mongolské lidové republice. Arch. Rozhledy 12/1, 1960, 92-111.
- Johnson 1988: B. L. Johnson, The pottery. Excavations at Jalame (Columbia 1988) 137-211.
- Jones 1973: A. H. M. Jones, The Late Roman Empire 284-602. Vol. I-II (Oxford 1973).
- Jonson 1981: B. Jonson, Pottery from Karanis. In: Studies the University of Michigan. Kelsey museum of archaeology 7 (Michigan 1981).
- Kadeev 1963: V. I. Kadeev, Nekotorye rezul'taty spektral'nogo issledovanija cvetnych metallov iz pozdneantičnogo Chersonesa. SCHM 3, 1963, 32-44.
- Kadjejev/Ryžov 1973: V. I. Kadjejev/S. G. Ryžov, Nova rybozasoljuval'na cysterna u Chersonesi. Archeologija 12, 1973, 76-80.
- Kalašnik 1979: Ju. P. Kalašnik, Svincovye ramki stekljannyh zerkal v sobranii Ėrmitaža. Iz istorii Severnogo Pričernomor'ja v antičnuju epochu (Leningrad 1979).
- Kameneckij/Kropotkin 1962: I. S. Kameneckij/V. V. Kropotkin, Pogrebenie gunnskogo vremeni bliz Tanaisa. SA 3, 1962, 235-240.
- Kaminskij 1990: V. N. Kaminskij, Sarmatskie pogrebenija iz Timaševskogo kurgana v stepnom Prikuban'e. Drevnie pamjatniki Kubani (Krasnodar 1990).
- Kaminskij/Berlizov 1993: V. N. Kaminskij/N. E. Berlizov, Katakomby sarmatskogo vremeni iz Vostočnogo Zakuban'ja. Drevnosti Kubani i Černomor'ja (Krasnodar 1993).
- Kastanajan 1981: E. G. Kastanajan, Lepnaja keramika Bosporskich gorodov (Leningrad 1981).
- Kazakov/Chalikova 1981: E. P. Kazakov/E. A. Chalikova, Rannebolgarskie pogrebenija Tetjuškogo mogil'nika. In: Iz istorii rannich bulgar (Kazan' 1981).
- Kazanski 1994: M. Kazanski, Les plaques-boucles méditerranéennes des Ve-VIe siècles. AM 24, 1994, 137-198.
- 1996: M. Kazanski, Les Germains orientaux au nord de la mer Noire pendant la seconde moitié du Ve s. et au VIe s. MAIÉT 5, 1996, 324-337.
- 1997: M. Kazanski, O germanskich drevnostjach pozdnerimskogo vremeni v Krymu i Piazov'e. Tez. dokl. meždunar. konf. »Vizantija i Krym« (Simferopol' 1997).
- Kazanski/Legoux 1988: M. Kazanski/R. Legoux, Contribution à l'étude des témoignages archéologiques des Goths en Europe orientale à l'époque des Grandes Migrations: la chronologie de la culture de Černjahov récente. Arch. Médiévale 18, 1988, 7-53.
- Kazanski/Périn 1988: M. Kazanski/P. Périn, Le mobilier funéraire de la tombe de Childéric Ier. État de la question et perspectives. Rev. Arch. Picardie 3-4, 1988, 13-38.
- Kazanski/Sodini 1987: M. Kazanski/J.-P. Sodini, Byzance et l'art »nomade«: remarques à propos de l'essai de J. Werner sur le dépôt de Malaja Pereščepina (Pereščepino). Rev. Arch. 1987/1, 71-90.
- Keay 1984: S. J. Keay, Late Roman amphorae in the Western Mediterranean. Part 1. A typologie and economic study: the Catalan evidence. BAR Internat. Ser. 196 (Oxford 1984).
- Keferov 1988: B. M. Keferov, Pamjatniki sarmatskogo vremeni Kabbardino-Balkarii (Nal'čik 1988).
- Kelemen 1993: M. H. Kelemen, Roman amphorae in Pannonia IV. Acta Arch. Acad. Scien. Hungaricae 45, 1993, 45-73.
- Keller 1971: E. Keller, Die spätrömischen Grabfunde in Südbayern. Münchner Beitr. Vor- und Frühgesch. 14 (München 1971).
- Keppen 1837: P. I. Keppen, O drevnostjach Južnogo Berega i gor Tavričeskich (Sankt-Peterburg 1837).
- Khrapounov 1996: I. N. Khrapounov, Population des montagnes et piémonts de Crimée à l'époque romaine tardive (d'après le matériel de la nécropole de Droujnoe). In: L'identité des populations archéologiques. XVIe rencontres Internationales d'archéologie et d'histoire d'Antibes (Valbonne 1996) 61-79.
- King 1957: N. Q. King, The 150 Holy Fathers of the Council of Constantinople 381. In: Studia Patristica. Vol. I (Berlin 1957) 635-641.
- Kiselev 1951: S. V. Kiselev, Drevnjaja istorija južnoj Sibiri (Moskva 1951).
- Kiss 1996a: A. Kiss, Das Gräberfeld von Szekszárd-Palánk aus der zweiten Hälfte des 5. Jh. und der ostgotische Fundstoff in Pannonien. Zalai Múz. 6, 1996, 53-86.
- 1996b: A. Kiss, Das frühawarenzeitlich gepidische Gräberfeld von Kölked-Feketekapu A. Monographien zur Frühgeschichte und Mittelalterarchäologie 2 (Studien zur Archäologie der Awaren 5) (Innsbruck 1996).
- Kljaštornyj 1983: S. G. Kljaštornyj, Gunnskaja deržava na Vostoke (III v. do n. è. - IV v. n. è.). Istorija drevnego mira. T. 3 (Moskva 1983).
- Kljukin/Korženevskij/Sčepinskij 1990: A. Kljukin/V. Korženevskij/A. Sčepinskij, Ėčki-Dag (Simferopol' 1990).
- Klumbach 1973: H. Klumbach, Spätromische Gardehelme. Münchner Beitr. Vor- u. Frühgesch. 15 (München 1973).
- Knipovič 1949: T. N. Knipovič, Tanais (Moskva, Leningrad 1949).
- 1952: T. N. Knipovič, Krasnolakovaja keramika pervych vekov n. è. iz raskopok Bosporskoj ekspedicii 1935-1940 gg. MIA 25, 1952, 289-326.
- Knipovič/Slavin 1941: T. N. Knipovič/L. M. Slavin, Raskopki jugo-zapadnoj časti Tiritaki. MIA 4, 1941, 37-60.
- Kobyлина 1941: M. M. Kobyлина, Raskopki nekropolja Tiritaki v 1934 g. MIA 4, 1941, 75-84.
- Kokowski 1993: A. Kokowski, L'art militaire des Goths à l'époque romaine tardive (d'après les données archéologiques). L'armée romaine et les barbares du IIIe au VIIe siècle (Paris 1993) 335-354.
- Kolesnikova 1974: L. G. Kolesnikova, Rannechristianskaja skul'ptura Chersonesa. Chersones Tavričeskij. Remeslo i kul'tura (Kiev 1974).
- Kollautz/Miyakawa 1970: A. Kollautz/H. Miyakawa, Geschichte und Kultur eines völkerwanderungszeitlichen Nomadenvolkes. Die Jou-Jan der Mongolei und die Awaren in Mitteleuropa. I. Teil. Die Geschichte (Klagenfurt 1970).

- Kolotuchin 1996: V. A. Kolotuchin, Gornyj Krym v epochu pozdnej bronzy – načale železnogo veka (Kiev 1996).
- Komar 2006: A. V. Komar, Pereščepinskij kompleks v kontekste problem istorii i kul'tury kočevnikov Vostočnoj Evropy VII – načala VIII v. Stepi Evropy v epochu srednevekov'ja 5 (Doneck 2006) 7-244.
- Komar/Kubyšev/Orlov 2006: A. V. Komar/A. I. Kubyšev/R. S. Orlov, Pogrebenija kočevnikov VI – VII vv. iz Severo-Zapadnogo Priazov'ja. Stepi Evropy v epochu srednevekov'ja 5 (Doneck 2006) 245-374.
- Kondakov 1896: N. P. Kondakov, Russkie klady. T. I (Sankt-Peterburg 1896).
- Korpusova 1973: V. M. Korpusova, Sil's'ke naselennja pizn'oantych'nogo Bosporu. Archeologija 8, 1973, 27-45.
- Korzuchina 1954: G. F. Korzuchina, Russkie klady IX-XIII vv. (Moskva, Leningrad 1954).
- Koscjuško-Valjužinič 1891: K. K. Koscjuško-Valjužinič, Otčet o raskopkach v Chersonese Tavričeskom v 1891 g. Archiv IIMK. Fond 1. D. 20.
- 1901: K. K. Koscjuško-Valjužinič, Izvlečenie iz otčeta o raskopkach v Chersonese Tavričeskom v 1899 godu. IAK 1, 1901, 1-55.
- 1902: K. K. Koscjuško-Valjužinič, Otčet o raskopkach v Chersonese v 1901 godu. IAK 4, 1902, 51-119.
- Kotovič/Kotovič/Magomedov 1980: V. G. Kotovič/V. M. Kotovič/S. M. Magomedov, Utamyškie kurgany. In: V. I. Markovin (ed.), Severnyj Kavkaz v drevnosti i v srednie veka (Moskva 1980) 43-61.
- Kovacevic 1960: J. Kovacevic, Varvarska kolonizacija juznoslovenskih oblasti (Novi Sad 1960).
- Kovalevskaia 1981: V. B. Kovalevskaia, Severokavkazskie drevnosti. In: S. A. Pletneva (Hrsg.), Archeologija SSSR. Stepi Evrazii v epochu srednevekov'ja (Moskva 1981) 83-188.
- 1983: V. B. Kovalevskaia, Antropomorfnye amulety VI-IX vv. na Severnom Kavkaze. KSIA 176, 1983, 43-50.
- Kovnurko 1968: G. M. Kovnurko, Petrografičeskij analiz srednevekovykh amfor iz Kryma i Priazov'ja. KSIA 113, 1968, 119-122.
- Kovrig 1982: I. Kovrig, Pogrebenie gunnskogo knjazja v Vengrii. In: A. K. Ambroz, I. F. Érdeli (ed.), Drevnosti epochi velikogo pereselenija narodov V-VIII vv. Sovetsko-vengerskij sbornik (Moskva 1982) 6-13.
- Krasil'nikov 1990: K. I. Krasil'nikov, O nekotorych voprosach pogrebal'nogo obrjada prabolgar Srednereč'ja. Rannie bolgary i finno-ugry v Vostočnoj Evrope (Kazan' 1990).
- 1991: K. Krasil'nikov, Mogil'nik drevnich bolgar u s. Želtoe na Severskom Donce. Problemi na Prabh'lgarskata istorija i kul'tura. 2 (Sofija 1991) 62-81.
- Kravčenko 1971: N. M. Kravčenko, K izučeniju pamjatnikov černjachovskogo tipa v stepjach Severo-Zapadnogo Pričernomor'ja. MASP 7, 1971, 51-70.
- Kravčenko/Korpusova 1975: N. M. Kravčenko/V. M. Korpusova, Dejaki rysy material'noji kul'tury pizn'oryms'koji Tiry. Archeologija 18, 1975, 20-42.
- Kropotkin 1953: V. V. Kropotkin, Naselenie Jugo-Zapadnogo Kryma v epochu rannego srednevekov'ja. Avtoref. diss. ... kand. ist. nauk (Moskva 1953).
- 1958: V. V. Kropotkin, Iz istorii srednevekovogo Kryma. (Čufut-Kale i vopros o lokalizacii goroda Fully). SA 28, 1958, 198-218.
- 1962: V. V. Kropotkin, Klady vizantijskich monet na territorii SSSR. SAI. Vyp. E 4-4 (Moskva 1962).
- 1965a: V. V. Kropotkin, Mogil'nik Čufut-Kale v Krymu. KSIA 100, 1965, 108-115.
- 1965b: V. V. Kropotkin, Novye nachodki vizantijskich monet na territorii SSSR. VV XXVI, 1965, 166-189.
- 1970: V. V. Kropotkin, Rimskie importnye izdelija v Vostočnoj Evrope (II v. do n. è. – V v. n. è.). SAI Vyp. D1-27 (Moskva 1970).
- Kruglikova 1954: I. T. Kruglikova, O mestnoj keramike Pantikapeja i ee značenie dlja izučenija etničeskogo sostava naselenija etogo goroda. MIA 33, 1954, 78-113.
- 1957: I. T. Kruglikova, Pogrebenie IV-V vv. n. è. v der. Ajvazovskoe. SA, 1957, 253-257.
- 1966: I. T. Kruglikova, Bospor v pozdneantičnoe vremja (Moskva 1966).
- 1970: I. T. Kruglikova, Raskopki poselenija u der. Seměnovki. MIA 155, 1970, 4-81.
- Kruglov 2005: E. V. Kruglov, Chazary – poisk istiny. Chazary (Jerusalem, Moskva 2005) 427-457.
- Krupnov 1940: E. I. Krupnov, Iz itogov archeologičeskikh rabot. Izvestija Severoosetinskogo naučnogo issledovatel'skogo instituta. T. IX. (Ordžonikidze 1940) 140-151.
- Kubarev 1979: V. D. Kubarev, Novye svedenija o drevnetjurkskich ogradach Vostočnogo Altaja. Novoe v archeologii Sibiri i Dal'nego Vostoka (Novosibirsk 1979) 126-160.
- 1981: V. D. Kubarev, Kon' v sakral'noj atribucii rannich kočevnikov Gornogo Altaja. Problemy zapadnosibirskoj archeologii: epocha železa (Novosibirsk 1981).
- Kubitschek 1911: W. Kubitschek, Grabfunde in Untersiebenbrunn (auf dem Marchfelde). Jahrb. Altde. 5, 1911, 32-74.
- Kublanov 1983: M. M. Kublanov, Raskopki nekropolja Ilurata. Itogi i problemy. Naučno-ateističeskie issledovanija v muzejach (Leningrad 1983).
- Kucharenko 1980: Ju. V. Kucharenko, Mogil'nik Brest-Trišin (Moskva 1980).
- 1982: Ju. V. Kucharenko, O kačinskoj nachodke. Drevnosti epochi Velikogo pereselenija narodov V-VIII vv. (Moskva 1982).
- Kühn 1940: H. Kühn, Die germanischen Bügelfibeln der Völkerwanderungszeit in der Rheinprovinz (Bonn 1940).
- 1965: H. Kühn, Die germanischen Bügelfibeln der Völkerwanderungszeit in der Rheinprovinz. I. Teil (Graz 1965).
- 1974: H. Kühn, Die germanischen Bügelfibeln der Völkerwanderungszeit in Süddeutschland. II. Teil, 1. Band, Die Grundlagen (Graz 1974).
- 1981: H. Kühn, Die germanischen Bügelfibeln der Völkerwanderungszeit in Mitteldeutschland. III. Teil (Graz 1981).
- Kulakovskij 1891: Ju. A. Kulakovskij, Kerčenskaja christianskaja katakomba 491 g. MAR 6, 1891, 1-30.
- 1896: Ju. A. Kulakovskij, K istorii Bospora Kimmerijskogo v konce VI v. VV III, 1896, 1-17.

- 1898: Ju. A. Kulakovskij, K istorii Gotskoj eparchii v Krymu v VIII v. ŽMNP 2, 1898, 173-202.
- 1898: Ju. A. Kulakovskij, Episkopa Fédora »Alanskoe poslanie«. ZOOID XXI, 1898, 11-27.
- 1899: Ju. A. Kulakovskij, Alany po svedenijam klassičeskich i vizantijskich pisatelej (Kiev 1899).
- 1914: Ju. A. Kulakovskij, Prošloe Tavridy (Kiev 1914).
- 1996: Ju. A. Kulakovskij, Istorija Vizantii. Tom I-III (Sankt-Peterburg 1996).
- Kunik 1874: A. Kunik, O Zapiske Gotskogo Toparcha. ZIAN XXIV, 1874, 61-160.
- Kutajsov 1982: V. A. Kutajsov, Četyrechapsidnyj chram Chersonesa. SA 1, 1982, 155-169.
- 1983: V. A. Kutajsov, Gorodišče pervych vekov n. è. na gore Tas-Tepe v Krymu. Naselenie i kul'tura Kryma v pervye veka n. è. (Kiev 1983).
- Kuzmanov 1985: G. Kuzmanov, Rannovizantijska keramika ot Tra-kija i Dakija (IV – načaloto na VII v.). Razkopki i proučvanija. Kn. XIII (Sofija 1985).
- 1992: G. Kuzmanov, Die Lampen. In: S. Uenze, Die spätantiken Befestigungen von Sadovec (Bulgarien). Münchner Beitr. Vor- u. Frühgesch. 43 (München 1992) 223-233.
- Kuznecov 1973: V. A. Kuznecov, Alanskaja kul'tura Central'nogo Kavkaza i ee lokal'nye varianty v V-XIII vekach. SA 2, 1973, 60-74.
- 1992: V. A. Kuznecov, Očerki istorii alan (Vladikavkaz 1992).
- 1993: V. A. Kuznecov, Alano-osevinskie ètjudy (Vladikavkaz 1993).
- Kyzlasov 1979: L. R. Kyzlasov, Drevnjaja Tuva (Moskva 1979).
- Lamberz 2004: E. Lamberz, Die Bischoflisten des VII. Ökumenischen Konzils (Nicaenum II) (München 2004).
- Lassus 1981: J. Lassus, La Forteresse byzantine de Thamugadi. Fouilles à Timgad 1938-1956. I (Paris 1981).
- László 1955: Gy. László, Études archéologiques sur l'histoire de la société des Avars. Arch. Hung 34 (Budapest 1955).
- Latyscev 1890: B. Latyscev, IOSPE. Vol. II (Petersburg 1890).
- 1916: B. Latyscev, IOSPE. 2-ed. Vol. I (Petersburg 1916).
- Latyšev 1894: V. V. Latyšev, Ètjudy po vizantijskoj èpigrafike. VV 1, 1894, 657-672.
- 1896: V. V. Latyšev, Sbornik grečeskich nadpisej christianskich vremen iz Južnoj Rossii (Sankt-Peterburg 1896).
- 1899: V. V. Latyšev, Grečeskie i latinskie nadpisi, najdennye v Južnoj Rossii v 1895-1898 gg. MAR 23, 1899, 3-76.
- 1901: V. V. Latyšev, Nadpis' o postrojke Chersonesskoj steny. IAK 1, 1901, 56-59.
- 1906a: V. V. Latyšev, Žitija sv. episkopov Chersonesskich. Zapiski Akademii Nauk. Serija VIII. Tom VIII/3 (Sankt-Peterburg 1906).
- 1906b: V. V. Latyšev, Žitija sv. episkopov Chersonesskich. Issledovanija i teksty (Sankt-Peterburg 1906).
- 1909: V. V. Latyšev, Pontika (Sankt-Peterburg 1909).
- 1913: V. V. Latyšev, Žitie sv. episkopov Chersonesskich v gruzinskoj minee. IAK 49, 1913, 75-88.
- 1918: V. V. Latyšev, Èpigrafičeskie novosti iz južnoj Rossii. IAK 65, 1918, 9-21.
- 1993: V. V. Latyšev, Izvestija drevnich pisatelej grečeskich i latinskich o Skifii i Kavkaze. T. 2/1. Demosfen (Sankt-Peterburg 1993) 149-243.
- Lauffray 1983: J. Lauffray, Halabiyya-Zenobia place forte du limes oriental et la Haute-Mésopotamie au VIe siècle (Paris 1983).
- Lawrence 1983: A. W. Lawrence, A skeletal history of Byzantine fortification. Annu. British School Athens 78, 1983, 171-227.
- Lebedev 1987: V. V. Lebedev, K istočnikovedčeskoj ocenke nekotorych rukopisej sobranija A. S. Firkoviča. PS 29, 1987, 57-84.
- Lebedinskij 1974: V. I. Lebedinskij, S geologičeskim molotkom po Krymu (Moskva 1974).
- Levine/Netzer 1986: L. I. Levine/E. Netzer, Excavations at Caesaria Maritima 1975, 1976, 1979 – final report. Qedem 21 (Jerusalem 1986).
- Levinskaja 1988: I. A. Levinskaja, Èpigrafičeskie pamjatniki kul'ta theos hypsistos kak istočnik po ètnokul'turnoj istorii Bospora. Avtoref. diss. ... kand. ist. nauk (Leningrad 1988).
- 1992a: I. A. Levinskaja, Rec. na kn.: J. Reynolds/R. Tannenbaum, Jews and God-fearers at Aphrodisias. Greek Inscriptions with commentary. Suppl. 12 (Cambridge 1987). VDI 2, 1992, 196-200.
- 1992b: I. A. Levinskaja, Čtuščie Boga Vysočajšego. In: Ètjudy po antičnoj istorii i kul'ture Severnogo Pričernomor'ja (Sankt-Peterburg 1992) 129-145.
- Levinskaja/Tochtas'ev 1991: I. A. Levinskaja/S. R. Tochtas'ev, Drevneevrejskie imena na Bospore. Acta associationis internationalis antiqua Balcanica. Vol. VI (Serdicae 1991) 118-122.
- Levkinadze 1973: V. A. Levkinadze, O postrojках Justiniana v Zapadnoj Gruzii. VV 34, 1973, 169-186.
- Levkovskaja 1970: G. M. Levkovskaja, Rekonstrukcija paleografičeskich uslovij gorodišča Čajka po dannym sporo-pyl'cevogo analiza. KSIA 124, 1970, 102-108.
- Liu 1958: Liu Mau-Tsai, Die chinesischen Nachrichten zur Geschichte der Ost-Türken (T'u-küe). Bd. I-II. Göttinger Asiatische Forschungen 10 (Wiesbaden 1958).
- Ljapuškin 1958: I. I. Ljapuškin, Gorodišče Novotroickoe. MIA 74, 1958.
- Loboda 1977: I. I. Loboda, Raskopki mogil'nika Ozernoje III v 1963-1965 gg. SA 4, 1977, 236-252.
- 1992: I. I. Loboda, Issledovanie mogil'nika IV-V vv. v s. Krasnyj Mak. Problemy istorii »peščernych gorodov« v Krymu (Simferopol' 1992).
- Lund-Hansen 1987: U. Lund-Hansen, Römischer Import im Norden. Nordiske Fortidsminder Serie B10 (København 1987).
- Luttwak 1987: E. Luttwak, La grande strategie de l'Empire Romain (Paris 1987).
- L'vova 1982: E. V. L'vova, Ravniny Kryma (Simferopol' 1982).
- L'vova 1993: Z. A. L'vova, Oblicovka Pogrebal'nogo sooruzenija iz Pereščepinskogo kompleksa. MAIÉT III, 1993) 111-116.
- 1994/1995: Z. A. L'vova, Varvarkaja gruppa veščej iz Pereščepinskogo kompleksa. MAIÉT IV, 1994/1995, 257-270.

- Mackensen 1993: M. Mackensen, Die spätantiken Sigillata- und Lampentöpfereien von El Mahrine (Nordtunesien). Studien zur nordafrikanischen Feinkeramik des 4. bis 7. Jahrhunderts. Münchner Beitr. Vor- u. Frühgesch. 50 (München 1993).
- Maculevič 1926: L. A. Maculevič, Serebrjanaja čaša iz Kerči (Leningrad 1926).
- 1940: L. A. Maculevič, Vizantijskij antik v Prikam'e. MIA 1, 1940, 139-158.
- 1959: L. A. Maculevič, Vojskovoju znak V v. VV XVI, 1959, 183-205.
- Maenchen-Helfen 1973: J. O. Maenchen-Helfen, The World of the Huns (Berkeley 1973).
- Magomedov 1983: M. G. Magomedov, Obrazovanie chazarskogo kaganata (Moskva 1983).
- 1987: B. V. Magomedov, Černjachovskaja kul'tura Severo-Zapadnogo Pričernomor'ja (Kiev 1987).
- Magomedov/LEVADA 1996: B. V. Magomedov/M. E. Levada, Oružie černjachovskoj kul'tury. MAIÉT 5, 1996, 304-323.
- Maioli 1994: M. G. Maioli, Ravenna e la Romagna in epoca gota. In: V. Bierbrauer (Hrsg.), I Goti (Milano 1994) 232-251.
- Makarenko 1911: N. E. Makarenko, Archeologičeskie issledovanija 1907-1909 godov. IAK 43, 1911) 1-13.
- 1912: N. E. Makarenko, Pereščepinskij klad. IAK 46, 1912, pribavlenie 206-211.
- Makarova 1965: T. I. Makarova, Srednevekovij Korčev (po raskopkam 1963 g. v Kerči). KSIA 104, 1965, 70-76.
- 1982: T. I. Makarova, Archeologičeskie dannye dlja datirovki cerkvi Ioanna Predteči v Kerči. SA 1982, H. 4, 91-106.
- 1991: T. I. Makarova, Bospor-Korčev po archeologičeskim dannym. Vizantijskaja Tavrika (Kiev 1991) 121-146.
- 1998: T. I. Makarova, Archeologičeskie raskopki v Kerči okolo cerkvi Ioanna Predteči. MAIÉT VI, 1998, 344-393.
- Maksimov 1956: E. K. Maksimov, Pozdnejšie sarmato-alanske pogrebenija V-VIII vv. na territorii Nižnego Povolž'ja. In: Trudy Saratovskogo oblastnogo muzeja kraevedenija (Hrsg.). Archeologičeskij sbornik 1 (Saratov 1956) 65-85.
- Malašev 2001: V. Ju. Malašev, Keramika rannesrednevekovogo mogil'nika Mokrajja Balka (Moskva 2001).
- Mango 1977: C. Mango, Historical introduction. In: A. Bryer/J. Herrin (Hrsg.), Iconoclasm (Birmingham 1977) 1-6.
- Maraval 1990: P. Maraval, La passion inédite de de S. Athénogène de Pédachthoé en Cappadoce (BHG 197b). Subsidia hagiographica 75 (Bruxelles 1990).
- Marquart 1903: J. Marquart, Osteuropäische und ostasiatische Streifzüge (Leipzig 1903).
- 1911: J. Marquart, Die altbulgarischen Ausdrücke in Inschriften von Catalar und der bulgarischen Fürstenliste. IRAIK 15, 1911, 1-30.
- Maršak/Skalon 1972: B. I. Maršak/K. M. Skalon, Pereščepinskij klad (Leningrad 1972).
- Marschak 1986: B. Marschak, Silberschätze des Orients, Metallkunst des 3.-13. Jahrhunderts und ihre Kontinuität (Leipzig 1986).
- Martin 1897: F.-R. Martin, Fibulor och Söljor fran Kertsch. Konigl. Vitterhets historie och antiquitets Akademiens Manadsblad. 1894 (Stockholm 1897) 1-27.
- Martin 1983: G. Martin, Terra sigillata Clara de Pollentia. Pollentia 3 (Palma de Mallorca 1983) 169-240.
- Martin 1991: M. Martin, Zur frühmittelalterlichen Gürteltracht der Frau in der Burgundia, Francia und Aquitania. In: G. Faider-Feytmans (Hrsg.), L'Art des invasions en Hongrie et en Wallonie. Actes du colloque tenu au Musée Royal de Mariemont du 9 au 11 avril 1979. (Mariemont 1991) 31-84.
- Martini/Steckner 1993: W. Martini/C. Steckner, Das Gymnasium von Samos. 2. Das frühbyzantinische Klostersgut, Samos 17 (Bonn 1993).
- Maslennikov 1990: A. A. Maslennikov, Naselenie Bosporskogo gosudarstva v pervych vekach n. é. (Moskva 1990).
- 1992: A. A. Maslennikov, Zenonov Chersones – gorodok na Meotide. Očerki archeologii i istorii Bospora (Moskva 1992).
- Matthews 1989: J. Matthews, The Roman Empire of Ammianus (London 1989).
- Megaw 1972: A. H. S. Megaw, Supplementary excavations on a castle site at Paphos, Cyprus, 1970-1971. Dumbarton Oaks Papers 26, 1972, 323-353.
- Meščerjakov 1978: V. F. Meščerjakov, O vremeni pojavlenija christianstva v Chersonese Tavričeskom. Aktual'nye problemy izučenija istorii religii i ateizma (Leningrad 1978).
- 1980: V. F. Meščerjakov, Religija i kul'ty Chersonesa Tavričeskogo v I-IV vv. n. é. Avtoref. dis. ... kand. ist. nauk (Moskva 1980).
- Meščerskaja 1987: E. N. Meščerskaja, Leningradskoe otdelenie Rossijskogo Palestinskogo obščestva v 1985-1988 gg. PS 29, 1987, 194-198.
- Michajlov 1993 B. D. Michajlov, Pogrebenie gunnskogo vremeni na Kamennoj mogile v Severnoj Tavrii. MAIÉT III, 1993, 109-111.
- Michlin 1972: B. Ju. Michlin, Guns'kij amulet z Ždanov'skogo muzeju. Archeologija 5, 1972, 95-96.
- Miller 1909: A. A. Miller, Raskopki na Černomorskom poberež'e Kavkaza v 1907 g. IAK 33, 1909, 71-102.
- Miller 1888: V. F. Miller, Archeologičeskie razvedki v Alušte i ee okrestnostjach v 1886 g. Trudy imperatorskogo Moskovskogo archeologičeskogo obščestva 12 (Moskva 1888) 118-138.
- Minaeva 1927: T. A. Minaeva, Pogrebenie s sožženiem bliz goroda Pokrovska. Uč. zap. Saratovskogo gos. un-ta 6 (Saratov 1927) 95-100.
- 1961: T. M. Minaeva, Keramika balky Kancerky v svitli archeologičnyh doslidžen' na Pivničnomu Kavkazi. Archeologija XIII, 1961, 119-128.
- 1971: T. M. Minaeva, K istorii alan Verchnego Prikuban'ja po archeologičeskim dannym (Stavropol' 1971).
- Minorskij 1963: V. F. Minorskij, Istorija Širvana i Derbenta X-XI vekov (Moskva 1963).
- 1960: V. Minorsky, Balgitz-i-»Lord of the Fishes«. Wiener Zeitschrift für die Kunde des Morgenlandes 56 (Vienna 1960) 130-137.
- 1978: V. Minorsky, A new book on the Khazar. The Turks, Iran and the Caucasus in the Middle ages (London 1978).

- Mogil'nikov 1981: V. A. Mogil'nikov, Tjurki. In: S. A. Pletneva (Hrsg.), *Archeologija SSSR. Stepi Evrazii v epochu srednevekov'ja*. (Moskva 1981) 29-43.
- Moliner 1948: A. P. Moliner, *La nekrópolis visigoda de Duratón (Segovia)*, *Acta Arqueologica Hispanica* 4 (Madrid 1948).
- Moravcsik 1958: Gy. Moravcsik, *Byzantinoturcica I-II* (Berlin 1958).
1970: Gy. Moravcsik, *Byzantium and the Magyars* (Budapest 1970).
- Morrison 1977: C. Morrison, *Du Solidus à l'Hyperpère: dévaluations et déclin de la monnaie d'or byzantine*. *Cercle d'études numismatiques* 14, 1977, 65-76.
- Mosberg 1948: G. I. Mosberg, *K izučeniju mogil'nikov rimskogo vremena Jugo-Zapadnogo Kryma*. *SA VIII*, 1948, 113-119.
- Mošin 1929: V. A. Mošin, *Ἐπαρχία Γορθείας v Chazarii v VIII veke*. *Trudy IV-go s"ezda russkich akademičeskich organizacij za granicej* 1 (Belgrad 1929) 149-156.
1931: V. Mošin, *Les Khazares et les Byzantins*. *Byzantion* 6, 1931, 309-325.
- Moškova 1963: V. G. Moškova, *Pamjatniki prochorovskoj kul'tury*. *SAI D1-10* (Moskva 1963).
- Moškova/Maksimenko 1974: V. G. Moškova/V. G. Maksimenko, *Raboty Bogaevskoj ekspedicii v 1971 g.* In: *Archeologičeskie pamjatniki Nižnego Podon'ja*. II (Moskva 1974) 5-80.
- Mul'd 1996: S. A. Mul'd, *Mogil'niki varvarkogo naselenija Kryma I-V vv. MAIÉT* 5, 1996, 279-289.
- Myc 1987: V. L. Myc, *Mogil'nik III-V vv. n. è. na sklonè Čatyrdaga*. *Materialy k ètničeskoj istorii Kryma* (Kiev 1987) 144-164.
1992: V. L. Myc, *Aluston v VI-VII vv. Vizantija i srednevekovyj Krym* (Barnaul 1992).
- Myc u.a. 1997: V. L. Myc/A. V. Lysenko/S. V. Semin/I. B. Teslenko/M. B. Ščukin, *Issledovanija Čatyrdagskogo nekropolja*. *Archeologičeskie issledovanija v Krymu*. 1994 god (Simferopol' 1997) 211-221.
- Nadel 1949: B. I. Nadel', *Ob èkonomičeskom smysle ogovorki χωρις εις την προσευχην θωπειας τε και προσκαρτερησεως bosporskich monumisij*. *VDI* 1, 1949, 203-206.
1977: B. Nadel, *Literary tradition and epigraphical evidens: Constantine Porphyrogenetus' information on the Bosporan Kingdom in the time of emperor Diocletian reconsidered*. In: *Centre de Recherches d'Histoire Ancienne* 25 (Paris 1977) 87-114.
- Nardini 1991: B. Nardini, *Introduction*. Ferrera A. *The unknown catacomb* (New Larnak 1991) 9-26.
- Nazarova/Potechina 1990: T. L. Nazarova/I. D. Potechina, *Antropologičeskie materialy iz mogil'nikov Jugo-Zapadnogo Kryma* (Kiev 1990).
- Nesbitt/Oikonomides 1991: J. Nesbitt/N. Oikonomides, *Catalogue of Byzantine seals at Dumbarton Oaks and in the Fogg Museum of Art*. Vol. 1 (Washington 1991).
- Nikitina 1974: G. F. Nikitina, *Pogrebal'nyj obrjad kul'tur polej pogrebenija Srednej Evropy v I tys. do n. è. – pervoj polovine I tys. n. è. Pogrebal'nyj obrjad plemen Severnoj i Srednej Evropy v I tys. do n. è. – I tys. n. è.* (Moskva 1974).
1985: G. F. Nikitina, *Sistematika pogrebal'nogo obrjada plemen černjachovskoj kul'tury* (Moskva 1985).
- 1988: G. F. Nikitina, *Mogil'nik u s. Oselivka Kel'meneckogo rajona Černovickoj oblasti*. In: *Dies*. (Hrsg.), *Mogil'niki černjachovskoj kul'tury* (Moskva 1988) 5-97.
- 1995: G. F. Nikitina, *Analiz archeologičeskich istočnikov mogil'nika černjachovskoj kul'tury u sela Oselivka* (Moskva 1995).
- Nikolaeva 1981: È. Ja. Nikolaeva, *Poselenie u d. Il'ič*. *KSIA* 168, 1981, 88-93.
1984: È. Ja. Nikolaeva, *Bospor posle gunnskogo našestvija*. *Avto-ref. dis. ... kand. ist. nauk* (Moskva 1984).
1986: È. Ja. Nikolaeva, *Nachodki oružija na Il'ičevskom gorodiščè*. *Problemy antičnoj kul'tury* (Moskva 1986).
1991: È. Ja. Nikolaeva, *Steklodelie na Bospore*. *KSIA* 204, 1991, 50-57.
- Nock 1972: A. D. Nock, *Essays on religion and Ancient World*. Vol. II (Cambridge/Mass. 1972).
- Nöldeke 1879: Th. Nöldeke, *Geschichte der Perser und Araber zur Zeit der Sassaniden* (Leiden 1879).
- Novosel'cev 1990: A. P. Novosel'cev, *Chazarskoe gosudarstvo i ego rol' v istorii Vostočnoj Evropy i Kavkaza* (Moskva 1990).
- O Nachodke Zolotyč: *O nachodke zolotyč i serebrjanyč veščej v sele Maloe Pereščepino*. *Archiv IIMK RAN Fond 1*. Delo 174, 1912.
- Oak Za 1890: *Otčet Imperatorskoj Archeologičeskoj komissii za 1890 g.*
- Obolensky 1964: D. Obolensky, *The principles and methods of Byzantine Diplomacy*. In: *Actes du XIIe congrès International d'Études byzantines I* (Belgrade 1964) 43-61.
1978: D. Obolensky, *The Crimea and the North before 1204*. *Αρχαίον Πόντου* 35, 1978, 123-133.
- Ohme 1990: H. Ohme, *Das Concilium Quinisextum und seine Bischofsliste* (Berlin, New York 1990).
- Oikonomidès 1972: N. Oikonomidès, *Les listes préséance Byzantines des IXe et Xe siècles* (Paris 1972).
- Ol'hovskij/Chrapunov 1990: V. S. Ol'hovskij/I. N. Chrapunov, *Krymskaja Skifija* (Simferopol' 1990).
- Omel'kova 1990: L. A. Omel'kova, *Rannesrednevekovyj mogil'nik v Bel'bekskoj doline*. *ADSV. Vizantija i sopredel'nyj mir* (Sverdlovsk 1990) 73-93.
- Opait 1985: A. Opait, *Einige Betrachtungen zur spätrömischen Keramik mit rotem Überzug*. *Dacia* XXIX, 1-2, 1985, 153-163.
- Orlov 1987: K. K. Orlov, *Aj-Todorskij nekropol'*. *Materialy k ètničeskoj istorii Kryma* (Kiev 1987).
- Orssaud 1992: D. Orssaud, *Le passage de la céramique byzantine à la céramique islamique. La Syrie de Byzance à l'islam*. VIIe-VIIIe siècles (Damas 1992) 219-228.
- Ovčarov 1973: D. Ovčarov, *Protečhizmata v sistemata na rannovizantijskata ukreplenija po našete zemli*. *Archeologija* XV/4, 1973, 11-23.
1982: D. Ovčarov, *Vizantijski i B'lgarski kreposti V-X vek* (Sofija 1982).
- Ovčarov/N. Ovčarov 1988: D. Ovčarov/N. Ovčarov, *Mramornaja kolonna III v. s nadpis'ju na latinskom jazyke iz Preslava*. In: *Thracia* 8 (Sofia 1988) 122-129.

- Overman/Maklennan/Zolotarev 1997: É. Overman/M. Maklennan/M. Zolotarev, K izučeníju iudejskich drevnostej Chersonesa Tavričeskogo. *Archeologija* 1, 1997, 57-63.
- Pallas 1981: D. Pallas, Données nouvelles sur quelques boucles et fibules considérées comme avars et slaves sur Corinthe entre le VIe et le IXe s. *Byzantinobulgarica* 7, 1981, 295-318.
- Pančenko 1903: B. A. Pančenko, Katalog molivdovulov. *IRAİK* 13, 1903, 78-151.
- Paromov 1993: Ja. M. Paromov, Archeologo-topografičeskij plan Patreja. *Bosporskij Sbornik* 3 (Moskva 1993) 136-162.
- Paršina 1991: E. A. Paršina, Toržišče v Partenitach. *Vizantijskaja Tavrika* (Kiev 1991) 64-100.
- Patek 1942: E. Patek, Verbreitung und Herkunft der römischen Fibeltypen von Pannonien. *Diss. Pann II: 19* (Budapest 1942).
- Patkanov 1883: K. Patkanov, Iz novogo spiska geografii, pripisyvaemoj Moiseju Chorenskomu. *ŽMNP CCXXV Mart/aprel'* 1883, 21-32.
- Peacock 1984: D. P. S. Peacock, The amphorae: typology and chronology. M. G. Fulford/D. P. S. Peacock, *Excavations at Carthage. Vol. I* (Sheffield 1984) 116-140.
- Peacock/Williams 1986: D. P. S. Peacock/D. F. Williams, *Amphorae and the Roman economy* (London, New York 1986).
- Pilet 1995: C. Pilet, Un centre de pouvoir: le domaine d'Airan, Calvados (IVe-IXe siècles). La noblesse romaine et les chefs barbares du IIIe au VIIe siècle (Paris 1995) 327-333.
- Pioro 1990: I. S. Pioro, *Krymskaja Gotija* (Kiev 1990).
- Pletneva 1959: S. A. Pletneva, Keramika Sarkela-Beloi Veži. *MIA* 75, 1959, 212-272.
- 1963: S. A. Pletneva, Srednevekovaja keramika Tamanskogo gorodišča. *Keramika i steklo drevnej Tmutarakani* (Moskva 1963).
- 1967: S. A. Pletneva, Ot kočevij k gorodam. *MIA* 142, 1967.
- 1976: S. A. Pletneva, *Chazary* (Moskva 1976).
- 1981: S. A. Pletneva, Saltovo-majackaja kul'tura. In: S. A. Pletneva (Hrsg.), *Archeologija SSSR. Stepi Evrazii v epochu srednevekov'ja* (Moskva 1981) 62-75.
- 1982: S. A. Pletneva, *Kočevniki srednevekov'ja* (Moskva 1982).
- 1989: S. A. Pletneva, Na slavjano-chazarskom pogranič'e. *Dmitrievskij archeologičeskij kompleks* (Moskva 1989).
- 1990: S. A. Pletneva, Chazarskie problemy v archeologii. *SA* 2, 1990, 77-91.
- 1991: S. A. Pletneva, Otnošenje vostočnoevropejskich kočevnikov s Vizantiej i archeologičeskie istočniki. *SA* 3, 1991, 98-107.
- 1994/1995: S. A. Pletneva, Pravoberežnoe Cimljanskoe gorodišče. *Raskopki 1958-1959 gg. MAIÉT IV, 1994/1995*, 271-396.
- 1996: S. A. Pletneva, Sarkel i »šelkovyj put'« (Voronež 1996).
- 1999: S. A. Pletneva, *Očerki chazarskoj archeologii* (Moskva, Ierusalim 1999).
- Petru/Petru 1972: S. Petru/P. Petru, *Noviodunum (Drново pri Ks-kem)* (Ljubljana 1972).
- Preda 1980: C. Preda, *Callatis. Necropola romano-bizantină* (Bucuresti 1980).
- Prichodnjuk 1998: O. M. Prichodnjuk, O edinstve i različijach v pen'kovskoj kul'ture. *MAIÉT* 6, 1998, 499-522.
- Pritsak 1949: O. Pritsak, *Review. Studies on the Khazar Problem, published by the Polish Academy. Der Islam. Bd. 29* (Cracow 1949).
- Pröttel 1988: Ph. M. Pröttel, Zur Chronologie der Zwiebelknopffibeln. *Jahrb. RGZM* 35, 1988, 347-372.
- Prychodnjuk 1980: O. M. Prychodnjuk, *Archeologični pam'jatky Seredn'ogo Prydniprova VI-IX st. n. e.* (Kyjiv 1980).
- Pudovin 1961: V. K. Pudovin, *Datirovka nižnego sloja mogil'nika Suuk-Su (550-650 gg.)*. *SA* 1, 1961, 177-185.
- Puzdrowskij 1994a: A. E. Puzdrowskij, *Mogil'nik III-IV vv. n. è. u s. Pereval'noe v Krymu. Tez. dokl. meždunar. konf. »Vizantija i narody Pričernomor'ja i Sredizemnomor'ja v rannee srednevekov'e«* (Simferopol' 1994).
- 1994b: A. E. Puzdrowskij, *O pogrebal'nych sooruzenijach Jugo-Zapadnogo i Central'nogo Kryma v pervye veka n. è. Problemy istorii i archeologii Kryma* (Simferopol' 1994).
- Puzdrowskij/Zajcev/Nenevolja 1997: A. Puzdrowskij/Ju. Zajcev/N. Nenevolja, *Novye pamjatniki III-IV vv. v Jugo-Zapadnom Krymu. Tez. dokl. meždunar. konf. »Vizantija i Krym«* (Simferopol' 1997).
- Le Quien 1740: M. Le Quien, *Oriens Christianus I* (Paris 1740).
- Rašev 1982: R. Rašev, *Starob'Igarski ukreplenija na dolinija Dunav (VII-XI v.)* (Varna 1982).
- 1993: R. Rašev, *K voprosu o proischoždenii prabolgar.* *MAIÉT* 3, 1993, 250-254.
- Raspopova 1980: V. I. Raspopova, *Metalličeskie izdelija rannesrednevekovogo Sogda* (Leningrad 1980).
- Rau 1974: H. G. Rau, *Zur Provenienzfrage spätantiker Gläser.* *Arch. Korbl.* 4, 1974, 371-377.
- Reinach 1892: S. Reinach, *Antiquités du Bosphore Cimmérien* (Paris 1892).
- Repnikov 1906a: N. I. Repnikov, *Nekotorye mogil'niki oblasti krymskich gotov.* *IAK* 19, 1906, 1-80.
- 1906b: N. I. Repnikov, *Raskopki v okrestnostjach Gurzufa.* *ITUAK* 39, 1906, 106-110.
- 1907: N. I. Repnikov, *Nekotorye mogil'niki oblasti krymskich gotov.* *ZOOID XXVII*, 1907, 101-148.
- 1909: N. I. Repnikov, *Partenitskaja bazilika.* *IAK* 32, 1909, 91-140.
- 1932a: N. I. Repnikov, *Ėski-Kermen v svete archeologičeskich razvedok 1928-1929 gg.* *IGAIMK XII*, 1932, 107-152.
- 1932b: N. I. Repnikov, *Ostatki ukreplenij Ėski-Kermena.* *IGAIMK XII*, 1932, 181-212.
- 1935: N. I. Repnikov, *Pod-emnaja doroga Ėski-Kermena.* *IGAIMK* 117, 1935, 18-42.
- 1941: N. I. Repnikov, *O karaktere rimskoj okkupacii Južnogo berega Kryma.* *SA VII*, 1941, 121-128.
- Rikman 1975: É. A. Rikman, *Ėtničeskaja istorija naselenija Podnestrov'ja i priliegajuščego Podunav'ja v pervych vekach našej èry* (Moskva 1975).

- Riley 1979: J. A. Riley, The coarse pottery from Berenice. Excavations at Sidi Khrebish Bengazi (Berenice). Vol. II (Tripoli 1979).
- 1982: J. A. Riley, New light on relations between the Eastern Mediterranean and Carthage in the vandal and byzantine periods: the evidence from the University of Michigan excavations. In: Actes colloque sur la céramique antique Carthage 1980 (Carthage 1982) 111-119.
- Ripoll López 1991: G. Ripoll López, Materiales funerarios de la Hispania visigoda: problemas de cronología y tipología. Gallo-Romains, wisigoths et francs en Aquitaine, septimanie et Espagne (Rouen 1991).
- 1998: G. Ripoll López, Toréutica de la Bética (siglos VI y VII d. c.) (Barcelona 1998).
- Robinson 1959: H. S. Robinson, Pottery of the Roman period. Chronology. In: The Athenian Agora. Vol. V (Princeton 1959).
- Romančuk 1972: A. I. Romančuk, K voprosu o položenii Chersonesa v »témnye veka«. ADSV 8, 1972, 42-55.
- 1975: A. I. Romančuk, Sloi VII-VIII vv. v portovom rajone Chersonesa. ADSV 11, 1975, 3-13.
- 1976a: A. I. Romančuk, Chersones VI – pervoj poloviny IX v (Sverdlovsk 1976).
- 1976b: A. I. Romančuk, Raskopki sel'skogo poselenija v nizov'jach reki Bel'bek. ADSV 13, 1976, 9-26.
- 1977: A. I. Romančuk, Plan rybozasoločnych cistern Chersonesa. ADSV 14, 1977, 18-26.
- 1980: A. I. Romančuk, Nekotorye itogi naučnoj raboty Krymskoj Ėkspedicii. Antičnye tradicii i vizantijskie realii (Sverdlovsk 1980).
- 1985: A. I. Romančuk, Rannesrednevekoveje komplekxy Chersonesa. In: V. Vavřínek (ed.), From Late Antiquity to Early Byzantium. Proceedings of the Byzantinological symposium in the 16th international EIRENE conference (Praha 1985) 123-135.
- Romančuk/Belova 1987: A. I. Romančuk/O. R. Belova, K probleme gorodskoj kul'tury rannesrednevekovogo Chersonesa. Problemy ideologii i kul'tury (Sverdlovsk 1987).
- Romančuk/Omel'kova 1979: A. I. Romančuk/L. A. Omel'kova, Srednevekoveje poselenie na levom beregu reki Bel'bek. Social'noe razvitie Vizantii (Sverdlovsk 1979).
- Romančuk/Sazanov 1991: A. I. Romančuk/A. V. Sazanov, Srednevekovij Cherson (Sverdlovsk 1991).
- Romančuk/Sazanov/Sedikova 1995: A. I. Romančuk/A. V. Sazanov/L. V. Sedikova, Amfory iz kompleksov Vizantijskogo Chersona (Ekaterinburg 1995).
- Romanovskaja 1986: M. A. Romanovskaja, Alanskoe pogrebenie iz Stavropol'ja. KSIA 186, 1986, 77-80.
- Ross 1952: M. C. Ross, A small Byzantine treasure found at Antioch on the-Orontes. Archaeology 1, 1952, 30-32.
- 1965: M. C. Ross, Catalogue of the Byzantine and Early Medieval antiquities in the Dumbarton Oaks Collection 2 (Washington 1965).
- Rostovcev 1900: M. I. Rostovcev, Rimskie garnizony na Tavričeskom poluostrove. ŽMNP. Mart, 1900, 140-158.
- 1907: M. I. Rostovcev, Novye latinskie nadpisi iz Chersonesa. IAK 23, 1907, 1-20.
- 1911: M. I. Rostovcev, Svjatilišče frakijskich bogov i nadpis' beneficiariev v Aj-Todore. IAK 41, 1911, 1-42.
- 1913: M. I. Rostovcev, Predstavlenie o monarchičeskoj vlasti v Skifii i na Bospore. IAK 49, 1913, 1-62.
- 1914: M. I. Rostovcev, Antičnaja dekorativnaja živopis' na Juge Rossii (Sankt-Peterburg 1914).
- 1916: M. I. Rostovcev, K istorii Chersonesa v epochu rannej Rimskoj Imperii. Sbornik statej v čest' grafini P. S. Uvarovoj (Moskva 1916).
- 1918: M. I. Rostovcev, Ėllinstvo i iranstvo na Juge Rossii (Petrograd 1918).
- 1922: M. I. Rostovtzeff, Iranians and greek in South Russia (Oxford 1922).
- 1923: M. Rostovtzeff, Une trouvaille de l'époque gréco-sarmate de Kertch au Louvre et au musée de Saint-Germain. Mon. et Mém. Piot 26, 1923, 99-167.
- 1925: M. I. Rostovcev, Skifija i Bospor (Leningrad 1925).
- 1931: M. Rostowtzeff, Skythien und der Bosphorus (Berlin 1931).
- 1936: M. I. Rostovtzeff, The Sarmatae and Parthians (Cambridge 1936).
- 1993: M. I. Rostovcev, Zavoevanie poberež'ja Černogo morja. PAV 5, 1993, 88-90.
- Rousseau 1991: A. Rousseau, Esquisse d'une histoire du gotique de Crimée. Le rôle de Busbecq. Sur les traces de Busbecq et du Gotique (Lille 1991) 143-165.
- Rozenhal-Heginbottom 1988: R. Rozenhal-Heginbottom, The pottery. Excavations at Rehovot-in-the Negev. I. Qedem 25 (Jerusalem 1988) 78-96.
- Rubcov 1978: N. I. Rubcov, Rastitel'nyj mir Kryma (Simferopol' 1978).
- Rudakov 1975: V. E. Rudakov, Issledovanie Baklinskogo gorodišča v 1971-1972 gg. ADSV 11, 1975, 23-29.
- 1979: V. E. Rudakov, Ėlementy saltovo-majackoj kul'tury. ADSV. 16. Social'noe razvitie Vizantii (Sverdlovsk 1979) 105-111.
- 1980: V. E. Rudakov, Baklinskij srednevekovij sklep s graffiti. ADSV. 17. Antičnye tradicii i vizantijskie realii (Sverdlovsk 1980) 121-129.
- 1981: V. E. Rudakov, Bakla – malij gorodskoj centr Jugo-Zapadnogo Kryma. ADSV 18. Antičnyj i srednevekovij gorod (Sverdlovsk 1981) 73-81.
- 1984: V. E. Rudakov, Christianskie pamjatniki Bakly. Chramovij kompleks X-XIII vv. ADSV. 21. Antičnaja i srednevekovaja ideologija (Sverdlovsk 1984) 35-57.
- Rusu 1959: M. Rusu, Pontische Gürtelschnallen mit Adlerkopf (VI.-VII. Jh. u. Z.). Dacia III, 1959, 485-523.
- Rybakov 1953: B. A. Rybakov, Drevnie Rusy. SA XVII, 1953, 23-104.
- Ryžov 1986: S. G. Ryžov, Keramičeskij kompleks III-IV vv. n. é. iz severo-vostočnogo rajona Chersonesa. Antičnaja kul'tura Severnogo Pričernomor'ja v pervye veka našej éry (Kiev 1986) 130-139.
- Ryžova 1982: L. A. Ryžova, Gončarnaja peč' VIII-IX vv. vblizi Chersona (v rajone Radiogorki). ADSV. Vizantija i ee provincii (Sverdlovsk 1982) 149-156.

- Šalamon/Barkoci 1970: A. Šalamon/L. Barkóczy, Bestattungen von Csákvár aus dem Ende des 4. und dem Anfang des 5. Jahrhunderts. *Alba Regia* 11, 1970, 35-80.
- 1982: A. Šalamon/L. Barkoci, Archeologičeskie dannye periodizacii poznerimskoj Pannonii (376-476 gg.). *Drevnosti epochi Velikogo pereselenija narodov V-VIII vv. (Moskva 1982)*.
- Saldern 1980: Von A. Saldern, Ancient and Byzantine glass from Sardis. In: *Archaeological Exploration of Sardis* 6 (London 1980).
- Salin 1904: B. Salin, *Die altgermanische Thierornamentik* (Stockholm 1904).
- Šandrovskaja 1993: V. Šandrovskaja, Die Funde der byzantinischen Bleisiegel in Sudak. In: *Studies in Byzantine Sigillography* 3 (Washington 1993) 85-99.
- 1995: V. S. Šandrovskaja, Tamožennaja služba v Sugdey VII-X vv. Vizantija i srednevekovj Krym (Simferopol' 1995).
- Šangin 1938: M. Šangin, Novyj geografičeskij tekst. *VDI* 4, 1938, 72-87.
- Sarnovski 1988: T. Sarnovski, Wojsko rzymskie w mezji dolnej i na północnym wybrzeżu morza Czarnego. *Novaensia* 3 (Lodz 1988).
- Šarov 1994: O. V. Šarov, Ein reiches Pferdegeschirr aus Kerč. In: *Beiträge zu römischer und barbarischer Bewaffnung in den ersten vier nachchristlichen Jahrhunderten* (Lublin, Marburg 1994) 417-427.
- Savelja 1994: O. Ja. Savelja, Srednevekovoe Zagajtanskoe poselenie v nižnem tečenii reki Černaja v Krymu. Tez. dokl. međunar. konf. »Vizantija i narody Pričernomor'ja i Sredizemnomor'ja v rannee srednevekov'e« (Simferopol' 1994).
- Savelja/Savelja 1994: O. Ja. Savelja/D. Ju. Savelja, Mogil'niki pozdneantičnoj – rannesrednevekovoj pory na Geraklejskom poluostrove. Tez. dokl. međunar. konf. »Vizantija i narody Pričernomor'ja i Sredizemnomor'ja v rannee srednevekov'e« (Simferopol' 1994).
- Savenko 1984: S. N. Savenko, Količestvennyj sostav pogrebennyh v rannesrednevekovyh katakombach Central'nogo Predkavkaz'ja kak social'nyj pokazatel'. *Archeologija i voprosy social'noj istorii Severnogo Kavkaza (Groznyj 1984)*.
- Savostina 1977: E. A. Savostina, Rimskie imena v onomastike Severnogo Pričernomor'ja. *SA* 4, 1977, 129-145.
- Savov'skij 1977: I. P. Savov'skij, Novi sarmats'ki pochovannja na Zaporizži. *Archeologija* 23, 1977, 61-71.
- Sazanov 1985: A. V. Sazanov, Topografija Pantikapeja I-IV vv. n. è. *SA* 3, 1985, 166-177.
- 1989: A. V. Sazanov, O chronologii Bospora rannevizantijskogo vremeni. *SA* 4, 1989, 41-60.
- 1991: A. V. Sazanov, Amfornyj kompleks pervoj četverti VII v. n. è. iz Severo-Vostočnogo rajona Chersonesa. *MAIÉT* II, 1991, 60-72.
- 1992: A. V. Sazanov, Tonkostennye krasnoglinjanye amfory tipa 95 po I. B. Zeest: tipologija i chronologija. *PAV* 2, 1992, 100-110.
- 1993a: A. V. Sazanov, Pozdnie tipy uzkogorlyh svetloglinjanyh amfor. *MAIÉT* 3, 1993, 16-21.
- 1993b: A. V. Sazanov, K chronologii pervoj oboronitel'noj linii Baklinskogo gorodišča. *Istorija i archeologija Jugo-Zapadnogo Kryma (Simferopol' 1993)*.
- 1994: A. V. Sazanov, K chronologii citadeli Baklinskogo gorodišča IX-XI v. *Problemy istorii i archeologii Kryma (Simferopol' 1994)*.
- Sazanov/Ivaščenko 1989: A. V. Sazanov/Ju. F. Ivaščenko, K voprosu o datirovkach pozdneantičnyh sloev gorodov Bospora. *SA* 1, 1989, 84-102.
- Ščeglov 1970: A. N. Ščeglov, Rannesrednevekovye poselenija na Tarchankutskom poluostrove Kryma. *SA* 1, 1970, 254-261.
- Ščerbakova 1976: V. S. Ščerbakova, raskopki chozjajstvennyh kompleksov u poselka Zarja Svobody na trasse stroitel'stva šosse Simferopol'-Sevastopol' (Sverdlovsk 1976).
- Schulze-Dörrlamm 2002: M. Schulze-Dörrlamm, Byzantinische Gürtelschnallen und Gürtelbeschläge im Römisch-Germanischen Zentralmuseum. *Kat. Vor- u. Frühgesch. Altertümer* 30, 1 (Mainz 2002).
- Schürer 1897: E. Schürer, Die Juden im bosporanischen Reiche und die Genossenschaften der $\sigma\epsilon\beta\acute{o}\mu\epsilon\nu\omicron\iota$ $\theta\epsilon\delta\omicron\nu$ $\upsilon\psi\iota\sigma\tau\omicron\nu$ ebenda-selbst. *Sitzber. Preuss. Akad. Wiss. XII-XIII*, 4, 1897, 200-225.
- Schwarcz 1992: A. Schwarcz, Die gotischen Seezüge des 3. Jahrhunderts. Die Schwarzmeerküste in der Spätantike und im frühen Mittelalter (Wien 1992) 47-56.
- Scorpan 1977: C. Scorpan, Contribution à la connaissance de certains types céramiques romano-byzantins (IVe-VIIe siècles) dans l'espace istro-pontique. *Dacia* 21, 1977, 269-297.
- Ščukin 1979: M. B. Ščukin, K voprosu o verchnej chronologičeskoj granice černjachovskoj kul'tury. *KSIA* 158, 1979, 17-22.
- 1993: M. B. Ščukin, À propos des contacts militaires entre les Sarmates et les Germains à l'époque romaine (D'après l'armement et spécialement les umbo de boucliers et les lances). In: F. Vallet / M. Kazanski (Hrsg.), *L'armée romaine et les barbares du IIIe au VIIe siècle* (Paris 1993) 323-333.
- Sedikova 1994/1995: L. V. Sedikova, Keramičeskie peči IX v. v Chersonese. *MAIÉT* 4, 1994/1995, 434-440.
- 1995: L. V. Sedikova, Keramičeskij kompleks pervoj poloviny IX. veka iz raskopok vodočranilišča v Chersonese. *RA* 1995/H. 2, 170-177.
- 1997: L. V. Sedikova, Keramičeskoe proizvodstvo i import v Chersonese v IX v. Avtoref. dis. ... kand. ist. nauk (Moskva 1997).
- 1998: L. V. Sedikova, K voprosu o vremeni pojavlenija vizantijskoj polivnoj posudy v Chersonese. *MAIÉT* 6, 1998, 646-650.
- Seibt/Zarnitz 1997: W. Seibt/M. L. Zarnitz, Das byzantinische Bleisiegel als Kunstwerk (Wien 1997).
- Šelov 1957: D. B. Šelov, Raskopki srednevekovogo poselenija v Vostočnom Krymu. *KSIIIMK* 68, 1957, 98-103.
- 1961: D. B. Šelov, Nekropol' Tanaisa (Raskopki 1955-1958 gg.). *MIA* 98, 1961.
- 1972: D. B. Šelov, Tanais i Nižnij Don v pervye veka našej éry (Moskva 1972).
- 1974: D. B. Šelov, Nekotorye voprosy étničeskoj istorii Priazov'ja II-III vv. n. è. po dannym tanaisskoj onomastiki. *VDI* 1, 1974, 80-93.
- 1978a: D. B. Šelov, Uzskogorlye svetloglinjanye amfory pervyh vekov našej éry. Klassifikacija i chronologija. *KSIA* 156, 1978, 16-21.

- 1978b: D. B. Šelov, Volgo-Donskie stepi v gunnskoe vremja. Voprosy drevnej i srednevekovoj archeologii Vostočnoj Evropy (Moskva 1978).
- Šestakov 1908: S. P. Šestakov, Očerki po istorii Chersonesa v VI-X vekach po R. Chr. Pamjatniki christianskogo Chersonesa (Moskva 1908).
- Ševčenko 1971: I. Ševčenko, The date and author of the so-called fragments of toparcha Gothicus. *Dumbarton Oaks Papers* 25, 1971, 117-188.
- 1977: I. Ševčenko, Hagiography of the Iconoclast period. In: A. Bryer/J. Herrin (Hrsg.), *Iconoclasm* (Birmingham 1977) 113-132.
- Sidorenko 1987: V. A. Sidorenko, K voprosu étničeskoj atribucii Aj-Todorskogo klada monet IV – načala V vv. s podražanijami »lučistogo tipa«. In: T. N. Vysotskaja (red.), *Materialy k étničeskoj istorii Kryma, VII v. do n. é. - VII v. n. é. Sv. nauc. tr. AN USSR* (Kiev 1987) 133-144.
- 1991: V. A. Sidorenko, »Goty« oblasti Dori Prokopija Kesarijskogo i »dlinnye steny« v Krymu. *MAIÉT* 2, 1991, 105-118.
- 1994/1995: V. A. Sidorenko, K voprosu o Fullach i Dorose. *MAIÉT* 4, 1994/1995, 584-589.
- 1998: V. A. Sidorenko, Srednevekovaja nadpis' s imenom Τζάλ iz baklinskogo sklepa. *MAIÉT* 6, 1998, 642-645.
- Silant'eva 1958: L. F. Silant'eva, Krasnolakovaja keramika iz raskopok llurata. *MIA* 85, 1958, 283-311.
- Šilov 1975: V. P. Šilov, Očerki po istorii drevnich plemen Nižnego Povolž'ja (Leningrad 1975).
- Šil'tberger 1984: I. Šil'tberger, Putešestvie po Evrope, Azii i Afrike s 1394 po 1427 god (Baku 1984).
- Simonenko 1993: A. V. Simonenko, Sarmaty Tavrii (Kiev 1993).
- Sinicyn 1947: I. V. Sinicyn, Archeologičeskie raskopki na territorii Nižnego Povolž'ja. *Uč. zap. Saratovskogo gos. un-ta* 17 (Saratov 1947).
- 1959: I. V. Sinicyn, Archeologičeskie issledovanija Zavolžskogo otrjada. In: *MIA* 60 (Moskva 1959) 39-205.
- Skalon 1960: K. M. Skalon, O kul'turnych svjazjach Vostočnogo Prikaspija v pozdnesarmatskoe vremja. *ASGÉ* 2, 1960, 114-140.
- Škorpil 1904: V. V. Škorpil, Otčet ob archeologičeskich raskopkach v g. Kerči i ego okrestnostjach v 1902 godu. *IAK* 9, 1904, 73-177.
- 1907: V. V. Škorpil, Otčet o raskopkach v g. Kerči v 1904 g. *IAK* 25, 1907, 1-66.
- 1910a: V. V. Škorpil, Zametka o rel'efe na pamjatnike s nadpis'ju Evpaterija. *IAK* 37, 1910, 23-35.
- 1910b: V. V. Škorpil, Otčet o raskopkach v g. Kerči i na Tamanskom poluostrove v 1907 g. *IAK* 35, 1910, 12-47.
- Skripkin 1977: A. S. Skripkin, Fibuly Nižnego Povolž'ja. *SA* 2, 1977, 100-120.
- 1990: A. S. Skripkin, Aziatskaja Sarmatija (Saratov 1990).
- Skržinskaja 1980: M. V. Skržinskaja, Peripl Ponta Evksinskogo anonimnogo avtora. Issledovanija po antičnoj archeologii Severnogo Pričernomor'ja (Kiev 1980).
- Skubetov 1911: M. I. Skubetov, Rimskij famil'nyj sklep II-IV veka po R. Ch., otkrytyj v Chersonese v 1907 godu. *ITUAK* 45, 1911, 38-49.
- 1916: M. Skubetov, Drevne-christianskij famil'nyj sklep IV veka s freskovoj dekorativnoj rospis'ju bliz Chersonesa (na zemle N. I. Tura), okončatel'no dosledovannyj v nojabre 1912 g. *ITUAK* 53, 1916, 177-189.
- Smilenko 1965: A. T. Smilenko, Glodos'ki skarby (Kyjiv 1965).
- 1968: A. T. Smilenko, Nachodka 1928 g. u g. Novye Senžary. *Slavjane i Rus'* (Moskva 1968).
- 1975: A. T. Smilenko, Slov'jany ta jich susidy v stepovomu Podniprov'ji (II-XIII st.) (Kyjiv 1975). 1990: A. T. Smilenko, Die Keramik der Töpferwerkstätten von Balka Kancerka im Dneprgebiet. In: *Die Keramik der Saltovo-Majacki Kultur und und ihrer Varianten* (Budapest 1990) 313-312.
- Smirnov 1960: K. F. Smirnov, Bykovskie kurgany. *MIA* 78, 1960, 169-268.
- 1964: K. F. Smirnov, Savromaty (Moskva 1964).
- 1975: K. F. Smirnov, Sarmaty na lleke (Moskva 1975).
- Smirnov 1887: V. D. Smirnov, Krymskoe chanstvo pod verhovenstvom Ottomanskoj Porty do načala XVIII veka (Sankt-Peterburg 1887).
- Sodini 1993: J.-P. Sodini, La contribution de l'archéologie à la connaissance du monde byzantin (IVe-VIIe siècles). *Dumbarton Oaks Papers* 47, 1993, 139-184.
- Sodini/Villeneuve 1992: J.-P. Sodini/E. Villeneuve, La passage de la céramique byzantine à la céramique omeyyade. *La Syrie de Byzance à l'islam VIIe-VIIIe siècles* (Damas 1992) 195-218.
- Sokolova 1968: I. V. Sokolova, Nachodki vizantijskich monet VI-XII vv. v Krymu. *VV* 29, 1968, 254-264.
- 1983: I. V. Sokolova, Monety i pečati vizantijskogo Chersona (Leningrad 1983).
- 1991: I. V. Sokolova, Vizantijskie pečati VI – pervoj poloviny IX v. iz Chersona. *VV* 52, 1991, 201-213.
- 1992: I. V. Sokolova, Vizantijskie pečati iz Chersonesa. *Vizantija i srednevekovyj Krym* (Barnaul 1992).
- 1993: I. V. Sokolova, Monety Pereščepinskogo klada. *VV* 54, 1993, 145-152.
- Sokol'skij 1954: N. I. Sokol'skij, Bosporskie meči. *MIA* 33, 1954, 123-196.
- 1965: N. I. Sokol'skij, Raskopki v Kepach v 1962 g. *KSIA* 103, 1965, 108-118.
- 1966: N. I. Sokol'skij, Il'ičevskoe gorodišče. *SA* 4, 1966, 125-140.
- Solomonik 1959: É. I. Solomonik, Sarmatskie znaki Severnogo Pričernomor'ja (Kiev 1959).
- 1962: É. I. Solomonik, Pro značennja terminu »tavroskify«. *AP* 11, 1962, 153-158.
- 1973a: É. I. Solomonik, Novye épigrafičeskie pamjatniki Chersonesa (Kiev 1973).
- 1973b: É. I. Solomonik, Iz istorii religioznoj žizni v severopontijskich gorodach pozdneantičnogo vremeni. *VDI* 3, 1973, 44-65.
- 1979: É. I. Solomonik, K voprosu o naselenii Chersonesa Tavričeskogo. *ADSV*. 15. Social'noe razvitie Vizantii (Sverdlovsk 1979) 119-125.

- 1983: É. I. Solomonik, Latinskie nadpisi Chersonesa Tavričeskogo (Moskva 1983).
- 1986: É. I. Solomonik, Neskol'ko novych grečeskich nadpisej srednevekovogo Kryma. VV 47, 1986, 210-218.
- 1987: É. I. Solomonik, Svincovye urny s nadpisjami iz Chersonesa. Materialy k ètničeskoj istorii Kryma (Kiev 1987).
- 1991: É. I. Solomonik, Novye grečeskie lapidarnye nadpisi srednevekovogo Kryma. Vizantijskaja Tavrika (Kiev 1991).
- 1997: É. I. Solomonik, Drevnejšie evrejskie poselenija i obščiny v Krymu. Evrei Kryma. Očerki istorii (Simferopol', Ierusalim 1997).
- Solomonik/Dombrovskij 1968: É. I. Solomonik/O. I. Dombrovskij, O lokalizacii strany Dori. Archeologičeskie issledovanija srednevekovogo Kryma (Kiev 1968).
- Sophocles 1887: E. A. Sophocles, Greek lexicon of the Roman and Byzantine periods. Vol. II (New York 1887).
- Sorokina 1957: N. P. Sorokina, Tuzlinskij nekropol' (Moskva 1957).
- 1960: N. P. Sorokina, Tri stekljannyh sosuda IV v. n. è. s rel'efnymi izobraženijami iz Severnogo Pričernomor'ja. MAPP 3, 1960, 228-233.
- 1971: N. P. Sorokina, O stekljannyh sosudach s kapljami sinego stekla iz Pričernomor'ja. SA 4, 1971, 85-101.
- 1973: N. P. Sorokina, Stekljannye sosudy iz mogil'nika Charaks. Kavkaz i Vostočnaja Evropa v drevnosti (Moskva 1973).
- Soupault 1996: V. Soupault, À propos de l'origine et de la diffusion des poignards et épées à encoches (IVe-VIIe s.). MAIÉT V, 1996, 60-76.
- Spicyn (Archiv IIMK RAN 5/31a): A. A. Spicyn, Avarskie drevnosti. Rukopis'. Archiv IIMK RAN Fond 5. Delo 31a.
- Spriševskij 1951: V. I. Spriševskij. Pogrebenie s konëm serediny I tysjačel'cija n. è., obnaružennoe okolo observatorii Ulugbeka. Trudy muzeja istorii narodov Uzbekistana. Vyp. 1 (Tashkent 1951).
- Šramko 1980: B. A. Šramko, Rann'oseredn'ovične poselenija v Bil's'ku. Archeologija 35, 1980, 74-79.
- Stepanova 1997: E. Stepanova, New Seals from Sudak Sstudies in Byzantine Silography 6 (Washington 1999) 47-58.
- Štern 1897: É. R. Štern, K voprosu o proischoždenii »gotskogo stilja« predmetov juvelirnogo iskusstva. ZOOID XX, 1897, 1-15.
- Sternini 1995: M. Sternini, Il vetro in Italia tra V e IX secoli. La verre de l'antiquité tardive et du haut Moyen âge (Guiry-en-Vexin 1995) 243-289.
- Stevenson 1947: R. Stevenson, The pottery, 1936-7. The Great Palace of the Byzantine Emperors (Oxford 1947) 32-63.
- Stratos 1972: A. N. Stratos, Byzantium in the seventh century. II. 634-641 (Amsterdam 1972).
- Strželeckij 1959: S. F. Strželeckij, Pozdneantičnyj mogil'nik v Inker-manskoj doline. KSIA AN USSR 8 (Kiev 1959) 139-145.
- 1969: S. F. Strželeckij, XVII bašnja oboronitel'nyh sten Chersonesa (bašnja Zenona). SCHM 4, 1969, 7-29.
- Subbotin/Dzigovskij 1990: L. V. Subbotin/A. N. Dzigovskij, Sarmatskie drevnosti Dnestrovsko-Dunajskogo meždureč'ja I-III (Kiev 1990).
- Sudarëv 1994: N. I. Sudarëv, Pogrebenija v rajone poselenija Garkuša I (Patrej). Bosporskij sbornik 4 (Moskva 1994) 108-126.
- Surov 1961: E. G. Surov, Chersones Tavričeskij (Sverdlovsk 1961).
- Symonovič 1975: E. O. Symonovič, Pro keramiku černjachiv'skogo typu z Krymu. Archeologija 18, 1975, 80-86.
- Tachtaj 1948: A. K. Tachtaj, Raskopki Chersonesskogo nekropolja v 1937 godu. CHSb 4, 1948, 19-43.
- Talis 1969: D. L. Talis, Raskopki Baklinskogo gorodišča v 1961-1965 gg. KSIA 120, 1969, 57-63.
- 1974: D. L. Talis, Oboronitel'nye sooruzenija Jugo-Zapadnoj Tavriki kak istoričeskij istočnik. Archeologičeskie issledovanija na juge Vostočnoj Evropy (Moskva 1974).
- 1976: D. L. Talis, Polivnaja keramika Baklinskogo gorodišča. SA 4, 1976, 63-87.
- 1977: D. L. Talis, Gorodišče Tepe-Kermen. KSIA 148, 1977, 98-104.
- 1982: D. L. Talis, Keramičeskij kompleks Baklinskogo gorodišča kak istočnik po ètničeskoj istorii Gornogo Kryma v IV-IX vv. Archeologičeskie issledovanija na juge Vostočnoj Evropy (Moskva 1982).
- Tatič-Burič 1956/1957: M. Tatič-Burič, Gotski grob iz Ostružnice. Zbornik Radova narodnogog muzeja 1956/1957 (Beograd 1958).
- Tejral 1973: J. Tejral, Mähren im 5. Jahrhundert (Praha 1973).
- 1987: J. Tejral, Zur Chronologie und Deutung der südöstlichen Kulturelemente in der frühen Völkerwanderungszeit Mitteleuropas. Die Völkerwanderungszeit im Karpatenbecken. Anz. Germ. Natmus. 1987, 11-46.
- 1988: J. Tejral, Zur Chronologie der frühen Völkerwanderungszeit im mittleren Donaauraum. Arch. Austriaca 72, 1988, 223-304.
- 1992: J. Tejral, Einige Bemerkungen zur Chronologie der späten römischen Kaiserzeit in Mitteleuropa. Probleme der relativen und absoluten Chronologie ab Latènezeit bis zum Frühmittelalter (Kraków 1992) 227-248.
- 1997: J. Tejral, Neue Aspekte der frühvölkerwanderungszeitlichen Chronologie im Mitteldonaauraum. Neue Beiträge zur Erforschung der Spätantike im mittleren Donaauraum (Brno 1997) 321-392.
- Teodor 1992: D. G. Teodor, Fibule »Digitate« din secolele VI-VII în spatiul Carpato-Dunăreano-Pontic. Arh. Moldovei 15, 1992, 119-152.
- Thompson 1948: E. A. Thompson, A history of Attila and the Huns (Oxford 1948).
- Tichanova 1953a: M. A. Tichanova, Doros-Feodoro v istorii srednevekovogo Kryma. MIA 34, 1953, 319-333.
- 1953b: M. A. Tichanova, Bazilika. MIA 34, 1953, 334-389.
- Toll 1946: N. Toll, The necropolis. The Excavation of Dura-Europos: Preliminary report of the ninth season of work 1935-1936. Part 2 (New Haven 1946).
- Tomaschek 1881: W. Tomaschek, Die Goten in Taurien (Wien 1881).
- Tomka 1986: P. Tomka, Der hunnische Fürstenfund von Pannonhalma. Acta Arch. Acad. Scien. Hungaricae 38, 1986, 423-488.
- Tóth 1972: E. H. Tóth, Preliminary account of the Avar Princely find at Kunbábony. Cumania 1 1972, 143-168.
- Tóth/Horváth 1992: E. H. Tóth/A. Horváth, Kunbábony. Das Grab eines Awarenhagans (Kecskemét 1992).

- Treadgold 1988: W. Treadgold, *The Byzantine Revival 780-842* (Stanford 1988).
- Trudy 1871: Trudy I. *Archeologičeskogo s-ezda v Moskve* (Moskva 1871).
- Uenze 1992: S. Uenze, *Die spätantiken Befestigungen von Sadovec (Bulgarien)*. *Münchener Beitr. Vor- u. Frühgesch.* 43 (München 1992).
- Uvarova 1900: P. S. Uvarova, *Mogil'niki Severnogo Kavkaza*. MAK VIII, 1900.
- Vágó/Bóna 1976: E. B. Vágó/I. Bóna, *Die Gräberfelder von Intercisa I. Der spätrömische Südostfriedhof* (Budapest 1976).
- Vajnštejn 1966a: S. I. Vajnštejn, *Pamjatniki vtoroj poloviny I tysjačletija v Zapadnoj Tuve*. *Trudy Tuvinskoj kompleksnoj archeologo-étnografičeskoj ékspedicii. T. II* (Leningrad 1966) 292-347.
- 1966b: S. I. Vajnštejn, *Nekotorye voprosy istorii drevnetjurkskoj kul'tury (v svjazi s archeologičeskimi issledovanijami v Tuve)*. *SÉ* 3, 1966, 60-81.
- van Alfen 1996: P. G. van Alfen, *New light on the 7th-century Yassi Ada shipwreck. Capacities and standard sizes of LRA 1 amphoras*. *Journal Roman Arch.* 9, 1996, 189-213.
- Vasil'ev 1927: A. A. Vasil'ev, *Goty v Krymu. Č. 2*. *IRAIMK T. V*, 1927, 179-282.
- Vasil'evskij 1909: V. G. Vasil'evskij, *Trudy. Tom II. Vyp.1* (Sankt-Peterburg 1909).
- 1912: V. G. Vasil'evskij, *Žitie Ioanna Gotskogo*. *Trudy. Tom II. Vyp.2* (Sankt-Peterburg 1912).
- 1915: V. G. Vasil'evskij, *Trudy III* (Petrograd 1915).
- Vasiliev 1936: A. A. Vasiliev, *The Goth in the Crimea* (Cambridge 1936).
- Vdovičenko/Koltuchov 1994: I. I. Vdovičenko/S. G. Koltuchov, *Mogil'nik rimskogo vremeni u s. Tankovoe. Problemy istorii i archeologii Kryma (Simferopol' 1994)* 82-88.
- Vejmarn 1957: E. V. Vejmarn, *Raskopki Inkermanskogo mogil'nika v 1948 g.* *IADK*, 1957, 219-237.
- 1958a: E. V. Vejmarn, *»Peščernye goroda« Kryma v svete archeologičeskich issledovanij 1954-1955 gg.* *SA* 1, 1958, 71-79.
- 1958b: E. V. Vejmarn, *Oboronitel'nye sooruzhenija Éski-Kermena. Istorija i archeologija srednevekovogo Kryma (Moskva 1958)* 7-54.
- 1958c: E. V. Vejmarn, *O vremeni vznikovenija srednevekovoj kreposti Kalamita. Istorija i archeologija srednevekovogo Kryma (Moskva 1958)* 55-62.
- 1963: Je. V. Vejmarn, *Archeologični roboty v rajoni Inkermana. AP URSR* 13, 1963, 15-89.
- 1968: E. V. Vejmarn, *O dvuch nejasnych voprosach srednevekov'ja Jugo-Zapadnogo Kryma. Archeologičeskie issledovanija srednevekovogo Kryma (Kiev 1968)* 45-82.
- 1980: E. V. Vejmarn, *Ot kogo mogli zaščičat' gotov v Krymu »dlinnye steny«*. *ADSV. Antičnye tradicii i vizantijskie realii (Sverdlovsk 1980)* 19-33.
- Vejmarn/Ajbabin 1993: E. V. Vejmarn/A. I. Ajbabin, *Skalistinskij mogil'nik* (Kiev 1993).
- Vejmarn/Ambroz 1980: E. V. Vejmarn/A. K. Ambroz, *Bol'saja prjažka iz Skalistinskogo mogil'nika (sklep 288)*. *SA* 3, 1980, 247-262.
- Vejmarn/Repnikov 1935: E. V. Vejmarn/N. I. Repnikov, *Sjujrenskoe ukreplenie*. *IGAIMK* 117, 1935, 115-125.
- Vernadsky 1940-1941: G. Vernadsky, *Byzantium and Southern Russia. Byzantion XV* (Boston, Massachusetts 1940-1941).
- Vinnikov/Pletneva 1998: A. Z. Vinnikov/S. A. Pletneva, *Na severnych rubežach chazarskogo kaganata. Majackoe gorodišče* (Voronež 1998).
- Vinogradov 1998: Ju. G. Vinogradov, *Pozdneantičnyj Bospor i rannaja Vizantija*. *VDI* 1, 1998, 233-247.
- Vinogradov / Zubar / Antonova 1999: Ju. G. Vinogradov / V. M. Zubar / I. A. Antonova, *Schola principalium v Chersonese*. *NE* 16, 1999, 72-80.
- Vinski 1957: Z. Vinski, *Zikadenschmuk aus Jugoslawien*. *Jahrb. RGZM* 4, 1957, 136-160.
- 1968: Z. Vinski, *Adlerschnallenfunde in Jugoslawien. Lieber Josepho Kostrzevski ostgenario ets* (Warszawa 1968) 314-325.
- 1972-1973: Z. Vinski, *Orovasenim fibulama Ostrogota i Tirinzana povodom rijetkog tiriskog nalaza u Saloni*. *Vjesnik Arh. Muz. Zagreb VI-VII*, 1972-1973, 177-228.
- 1978: Z. Vinski, *Archäologische Spuren ostgotischer Anwesenheit im heutigen Bereich Jugoslawiens. Problemi seobe naroda u Karpatskoj kotlini* (Novi Sad 1978) 33-47.
- Višnjakova 1939: A. F. Višnjakova, *Svincovye pečati vizantijskogo Chersonesa*. *VDI* 1, 1939, 121-133.
- Vladimircov 1934: B. Ja. Vladimircov, *Obščestvennyj stroj mongolov. Mongol'skij kočevoj feodalizm* (Leningrad 1934).
- Voronin/Danilenko 1992: Ju. S. Voronin/V. N. Danilenko, *Obstojatel'stva i vremja vznikovenija peščernych monastyrej Kryma. Problemy istorii »peščernych gorodov« v Krymu (Simferopol' 1992)* 169-182.
- Voronov/Bgažba 1987: Ju. N. Voronov/O. H. Bgažba, *Krepost' Cibilibium – odin iz uzlov kavkazskogo limesa justinianovskoj épochi*. *VV* 48, 1987, 116-132.
- Voronov/Jušin 1973: Ju. N. Voronov/V. A. Jušin, *Novye pamjatniki Cebel'dinskoj kul'tury v Abchazii*. *SA* 1, 1973, 171-191.
- Vysotskaja 1972: T. N. Vysotskaja, *Pozdnie skify v Jugo-Zapadnom Krymu* (Kiev 1972).
- 1979: T. N. Vysotskaja, *Neapol' – stolica gosudarstva pozdnych skifov* (Kiev 1979).
- 1987: T. N. Vysotskaja, *Étničeskij sostav naselenija Krymskoj Skifii. Materialy k étničeskoj istorii Kryma (Kiev 1987)* 40-67.
- 1994: T. N. Vysotskaja, *Ust'-Al'minskoe gorodišče i nekropol'* (Kiev 1994).
- Vysotskaja/Cerepanova 1966: T. N. Vysotskaja/E. N. Čerepanova, *Nachodki iz pogrebenij IV-V vv. v Krymu*. *SA* 3, 1966, 187-196.
- Vysotskaja/Machněva 1983: T. N. Vysotskaja/O. A. Machněva, *Novye pozdneskifskie mogil'niki v Central'nom Krymu. Naselenie i kul'tura Kryma v pervye veka našej éry* (Kiev 1983) 66-80.
- Waagé 1933: F. O. Waagé, *The Roman and Byzantine pottery. Hesperia* 2,1, 1933, 279-328.
- Waldbaum 1983: J. C. Waldbaum, *Metalwork from Sardis: the finds through 1974*. In: *Archaeological Exploration of Sardis* 8 (Cambridge/Mass., London 1983).

- Werner 1950: J. Werner, Slawische Bügelfibeln des 7. Jahrhunderts. In: G. Behrens/J. Werner (Hrsg.), Reinecke Festschrift, zum 75. Geburtstag von Paul Reinecke am 25. September 1947 (Mainz 1950) 150-172.
- Werner 1956: J. Werner, Beiträge zur Archäologie des Attila-Reiches (München 1956).
- 1959: J. Werner, Studien zu Grabfunden des V. Jahrhunderts aus der Slowakei und der Karpatenukraine. Slovenská Arch. VII/2, 1959, 422-438.
- 1960: J. Werner, Die frühgeschichtlichen Grabfunde vom Spielberg bei Erlbach, Ldkr. Nördlingen, und von Fürst, Ldkr. Laufen a. d. Salzach. Bayer. Vorgeschbl. 25, 1960, 164-179.
- 1961: J. Werner, Katalog der Sammlung Diergardt. Bd. 1: Die Fibeln (Berlin 1961).
- 1984: J. Werner, Der Grabfund von Malaja Pereščepina und Kuvrat, Khagan der Bulgaren. Akademie der Wissenschaften, Phil.-Hist. Klasse N. F. 91 (München 1984).
- 1989: J. Werner, Der Schatzfund von Vrap in Albanien (Wien 1989).
- 1992: J. Werner, Neues zu Kuvrat und Malaja Pereščepina. Germania 70, 1992, 430-436.
- Williams 1989: C. Williams, Anemurium. The Roman and Early Byzantine pottery. In: The Excavations at Anemurium in Rough Cilicia. Subsidia Mediaevalia 16 (Wetteren 1989).
- Wolfram 1990: H. Wolfram, Histoire des Goths (Paris 1990).
- Zahariade 1983: M. Zahariade, Legio II Herculia. Revue des études Sud-Est Europeennes 21, 1983, 247-259.
- 1988: M. Zahariade, Moesia Secunda, Scythia si Notitia Dignitatum (Bucuresti 1988).
- Zajbt/Zajbt 1995: N. Zajbt/V. Zajbt, Pečati stratigov femy Cherson. Vizantija i srednevekovyj Krym (Simferopol' 1995) 91-101.
- Zajcev 1997: Ju. P. Zajcev, Ochrannye issledovanija v Simferopol'skom, Belogorskom i Bachčisarajskom rajonach. Archeologičeskie issledovanija v Krymu v 1994 g. (Simferopol' 1997).
- Zalesskaja u.a. 1997: V. N. Zalesskaja/B. I. Maršak/Z. A. L'vova/I. V. Sokolova/N. A. Fonjakova, Sokrovišča chana Kubrata. Gosudarstvennyj Ėrmitaž (Hrsg.) (Sankt-Peterburg 1997).
- Zareckij 1912: I. A. Zareckij, Klad, najdenyj pri sele Malaja Pereščepina Konstantinogradskogo uezda Poltavskoj gubernii. Trudy Poltavskoj učenoj archivnoj komissii 9 (Poltava 1912) 4-24.
- Zaseckaja 1968: I. P. Zaseckaja, O chronologii pogrebenij epochi pereselenija narodov Nižnego Povolž'ja. SA 2, 1968, 52-62.
- 1978: I. P. Zaseckaja, O chronologii i kul'turnoj prinadležnosti pamjatnikov južnorusskich stepej i Kazachstana (Postanovka voprosa). SA 1, 1978, 53-71.
- 1982: I. P. Zaseckaja, Klassifikacija polichromnych izdelij gunnskoj epochi. Drevnosti epochi velikogo pereselenija narodov V-VIII vv. (Moskva 1982) 14-30.
- 1993: I. P. Zaseckaja, Materialy Bosporskogo Nekropolja vtoroj poloviny IV – pervoj poloviny V vv. n. è. MAIĖT III, 1993, 23-105.
- 1993: I. P. Zaseckaja, To the dating of the dagger from Borovoe-Lake find in Kazakhstan. L'armée romaine et les barbares du IIIe au VIIe siècle (Paris 1993) 437-444.
- 1994: I. P. Zaseckaja, Kul'tura kočevnikov južnorusskich stepej i gunnskuju epochu (konec IV-V vv.) (Sankt-Peterburg 1994).
- Zavadskaja 1996: I. A. Zavadskaja, Problemy stratigrafii i chronologii architekturnogo kompleksa »Bazilika 1935 g.« v Chersonese. MAIĖT V, 1996, 94-105.
- 1997: I. A. Zavadskaja, Nekotorye problemy datirovki kompleksa Uvarovskoj baziliki Chersonesa. Bachčisarajskij istoriko-archeologičeskij sbornik 1 (Simferopol' 1997).
- 1998: I. A. Zavadskaja, Rannesrednevekovye chramy Zapadnoj časti Chersonesa. MAIĖT VI, 1998, 327-343.
- Ždanovskij/Marčenko 1988: A. M. Ždanovskij/I. I. Marčenko, Sarmaty v Prikuban'e. Tez. dokl. konf. »Problemy sarmatskoj archeologii i istorii« (Azov 1988).
- Zeest 1960: I. B. Zeest, Keramičeskaja tara Bospora. MIA 83, 1960.
- Zenkovič 1958: V. P. Zenkovič, Berega Černogo i Azovskogo morej (Moskva 1958).
- Žerebcov 1963: E. N. Žerebcov, K izučeniju rannesrednevekovych pamjatnikov Chersonesa. VV XXIII, 1963, 157-171.
- Zieling 1989: N. Zieling, Studien zu germanischen Schilden der Spätlatène- und römischer Kaiserzeit im freien Germanien. BAR Internat. Ser. 505 (III) (Oxford 1989).
- Zubar' 1977: V. M. Zubar', Pogrebal'nye sooruzhenija i pogrebal'nyj obrjad učastka nekropolja u Zagorodnogo chrama v Chersonese. Novye issledovanija archeologičeskich pamjatnikov na Ukraine (Kiev 1977) 69-82.
- 1982: V. M. Zubar', Nekropol' Chersonesa Tavričeskogo I-IV vv. n. è. (Kiev 1982).
- 1987: V. M. Zubar', Ėtničeskij sostav naselenija Chersonesa Tavričeskogo pervych vekov našej éry. Materialy k ėtničeskoj istorii Kryma (Kiev 1987) 78-105.
- 1991: V. M. Zubar', Pronikovenie i utverždenie christianstva v Chersonese Tavričeskom. Vizantijskaja Tavrika (Kiev 1991).
- 1994: V. M. Zubar', Chersones Tavričeskij i Rimskaja imperija (Kiev 1994).
- Zubar' /Ivlev/Čepak 1990: V. M. Zubar' /S. M. Ivlev /V. N. Čepak, Zapadnyj nekropol' Chersonesa Tavričeskogo (Kiev 1990).
- Zubar' /Magomedov 1981: V. M. Zubar' /B. V. Magomedov, Novi doslidžennja seredn'ovičnych pochovan' Chersonesa. Archeologija 36, 1981, 71-77.
- Zubar' /Ryžov/Ševčenko 1988: V. M. Zubar' /S. G. Ryžov /A. V. Ševčenko, Novyj pogrebal'nyj kompleks zapadnogo nekropolja Chersonesa. Antičnye drevnosti Severnogo Pričernomor'ja (Kiev 1988) 148-165.
- Zubar' /Savelja/Sarnovskij 1997: V. M. Zubar' /O. Ja. Savelja /T. Sarnovskij, Novye ėpigrafičeskie pamjatniki iz okrestnostej Chersonesa Tavričeskogo. Tez. dokl. međunar. konf. »Chersones v antičnom mire« (Sevastopol' 1997).
- Zubar' /Ševčenko/Lipavskij 1990a: V. M. Zubar' /A. V. Ševčenko /S. A. Lipavskij, Nekropol' Chersonesa Tavričeskogo. 1 (Kiev 1990).
- 1990b: V. M. Zubar' /A. V. Ševčenko /S. A. Lipavskij, Zapadnyj nekropol' Chersonesa Tavričeskogo. 2 (Kiev 1990).
- Zubar' /Son 1997: V. N. Zubar' /N. O. Son, Z pryvodu interpretaciji latsyn'skogo napysu z Chersonesu. Archeologija 1, 1997, 120-128.

Zubar'/Soročan 1986: V. M. Zubar'/S. B. Soročan, Novyj pogrebal'nyj kompleks II-IV vv. n. è. i èkonomičeskoe razvitie Chersonesa. Antičnaja kul'tura Severnogo Pričernomor'ja v pervye veka našej èry (Kiev 1986) 101-129.

Zuckerman 1991: C. Zuckerman. The early byzantine strongholds in Eastern Pontus. *TM* 11 (Paris 1991) 527-553.

1995: C. Zuckerman. On the date of the Khazars' conversion to judaizm and the chronology of the Rus Oleg and Igor. *Revue des études Byzantines* 53 (Paris 1995) 237-270.

1997a: C. Zuckerman, Short notes. Two notes on the early history of the thema of Cherson. *Byzantine and modern Greek studies* 21, 1997, 210-222.

1997b: C. Zuckerman, Les Hongrois au pays de Lébédia. Une nouvelle puissance aux confins de Byzance et de la Khazarie ca 836-889. In: K. Tsiknakes (Hrsg.), *To Empolemo Byzantio (9os - 12ai.)*. Diethne symposia, Instituto Byzantinon Ereunon 4 (Athena 1997) 51-74.

ABKÜRZUNGEN

ADSV	Antičnaja drevnost' i srednie veka (Sverdlovsk)	MAIËT	Materialy po archeologii, istorii i ètnografii Tavrii (Simferopol')
AP URSR	Archeologični pam'jatki URSR (Kyjiv)	MAK	Materialy po archeologii Kavkaza (Moskva)
ASGE	Archeologičeskij sbornik Gosudarstvennogo Èrmitaža (Leningrad)	MAPP	Materialy z archeologii Pivničnogo Pryčernomor'ja (Odessa)
BHG	Bibliotheca Hagiographica Graeca	MAR	Materialy po archeologii Rossii (Sankt-Peterburg)
CHSb	Chersoneskij sbornik (Simferopol', Sevastopol')	MASP	Materialy po archeologii Severnogo Pričernomor'ja (Odessa)
GIM	Gosudarstvennyj Istoričeskij Muzej	MGH	Monumenta Germaniae Historica
HA	Histoire Auguste. Les empereurs romains des II ^e et III ^e siècles. Ed. et tr. Par A. Chastagnol (Paris 994).	MGU	Moskovskij Gosudarstvennyj Universitet
IA RAN	Institut archeologii Rossijskoj Akademii Nauk	MIA	Materialy i issledovanija po archeologii SSSR (Moskva, Leningrad)
IADK	Istorija i archeologija drevnogo Kryma (Kiev)	NË	Numizmatika i Èpigrafika (Moskva)
IAI	Izvestija na Archeologičeski Institut (Sofija)	NS	Numizmatika i Sfragistika (Kiev)
IAK	Izvestija Imperatorskoj Archeologičeskoj Komissii (Sankt-Peterburg)	OAK	Otčet Imperatorskoj Archeologičeskoj Komissi
IGAIMK	Izvestija Gosudarstvennoj Akademii istorii material'noj kul'tury (Leningrad)	PA	Rossijskaja Archeologija (Moskva)
IIMK RAN	Institut istorii material'noj kul'tury Rossijskoj Akademii Nauk	PAV	Peterburgskij archeologičeskij vestnik (Sankt-Peterburg)
IOSPE	Inscriptiones orae septentrionalis Ponti Euxini. Ed. B. Latyshev	PG	J. P. Migne, <i>Patrologiae Graecae</i>
IRAIK	Izvestija Russkogo archeologičeskogo instituta v Konstantinopole (Sofija)	PS	Palestinskij sbornik (Leningrad)
IRAIMK	Izvestija Rossijskoj Akademii istorii material'noj Kul'tury (Leningrad)	RAIK	Russkij archeologičeskij istitut v Konstantinopole
IROMK	Izvestija Rostovskogo oblastnogo muzeja kraevedenija (Rostov-na-Donu)	SA	Sovetskaja Archeologija (Moskva)
ITUAK	Izvestija Tavričeskoj učenoj archivnoj komissii (Simferopol')	SAI	Svod archeologičeskich istočnikov (Moskva)
KSIA AN USSR	Kratkie soobščeniya Instituta archeologii Akademii Nauk USSR (Kiev)	SCHM	Soobščeniya Chersoneskogo muzeja (Simferopol')
KSIA	Kratkie soobščeniya Instituta archeologii Akademii Nauk SSSR (Moskva)	SË	Sovetskaja Ètnografija (Moskva)
KSIIIMK	Kratkie soobščeniya Instituta istorii material'noj Kul'tury AN SSSR (Moskva)	SGË	Soobščeniya Gosudarstvennogo Èrmitaža (Leningrad, Sankt-Peterburg)
LGU	Leningradskij Gosudarstvennyj Universitet	Trudy GIM	Trudy Gosudarstvennogo Istoričeskogo muzeja (Moskva)
		VDI	Vestnik drevnej istorii (Moskva)
		VV	Vizantijskij Vremennik (Moskva)
		ZIAN	Zapiski Imperatorskoj Akademii Nauk (Sankt-Peterburg)
		ŽMNP	Žurnal Ministerstva narodnogo prosvješčenija (Sankt-Peterburg, Petrograd)
		ZOIOD	Zapiski Odesskogo občestva istorii i drevnostej (Odessa)

PUBLIKATIONEN AUS DEM RGZM-PROJEKT AUF DER KRIM 2006-2008

- A. Ajbabin, A Byzantine Fortress on Eski Kermen Mountain in Crimea. In: Proceedings of the 21st International Congress of Byzantine Studies, London 21-26 August 2006, Bd. 3 (London 2006) 75.
- A. I. Ajbabin, Problemy chronologii vizantijskoj kreposti na plato Ėski-Kermena. MAIĖT 13, 2007, 129-150.
- A. I. Ajbabin, O vremeni sooruženija oboronitel'nych sten gorodišča Ėski-Kermen. Vizantija v kontekste mirovoj kul'tury. Trudy Gosudarstvennogo Ėrmitaža 42, 2008, 314-328.
- A. Ajbabin, Das frühbyzantinische Chersonesos/Cherson. In: F. Daim / J. Drauschke (Hrsg.), Byzanz – das Römerreich im Mittelalter. Teil 2,1: Schauplätze. RGZM Monographien 84, 2 (Mainz 2010) 1-127.
- A. Ajbabin / Ė. A. Chajredinova, Das Gräberfeld beim Dorf Lučistoe Bd. 1: Ausgrabungen der Jahre 1977, 1982-1984. RGZM Monographien 83 (Mainz 2009).
- St. Albrecht/A. Ajbabin/F. Daim/M. v. Aufschnaiter/M. Herdick/R. Schreg, Die Höhlenstädte der SW-Krim – Siedlung und Umwelt an der Nordgrenze des Byzantinischen Reiches. Archäologie in Deutschland 1/2008, 12-18.
- St. Albrecht, Vom Unglück der Sieger - Kreuzfahrer in Konstantinopel nach 1204. In: F. Daim / J. Drauschke (Hrsg.), Byzanz – das Römerreich im Mittelalter. RGZM Monographien 84, 1 (Mainz: 2010) 135-144.
- St. Albrecht / M. Herdick (Hrsg.), Im Auftrag des Königs. Ein Gesandtenbericht aus dem Land der Krimtataren. Die Tartariae descriptio des Martinus Broniovius (1579). RGZM Monographien 89 (Mainz 2011).
- St. Albrecht, Die Tartariae descriptio des Martinus Broniovius. Ebenda 1-10.
- K.S. Jobst, Das frühneuzeitliche Krim-Khanat. Ebenda 17-22.
- R. Schreg, Der Reisebericht des Broniovius – Text und Archäologie. Ebenda 23-44.
- M. Broniovius, Tartariae descriptio. Text und Übersetzung. Ebenda 45-121.
- M. Aufschnaiter / A. Cramer / G. Heinz / H. Müller, Documentation of Medieval caves in southern Crimea (Ukraine) using hybrid data sources. In: A. Posluschny/K. Lambers/I. Herzog (eds.), Layers of Perception. Proceedings of the 35th International Conference on Computer Applications and Quantitative Methods in Archaeology (CAA), Berlin, April 2-6, 2007. Koll. Vor- u. Frühgesch. 10 (Bonn 2008) 72-77. <http://archiv.ub.uni-heidelberg.de/propylaeumdok/volltexte/2010/533/> (2011-12-02)
- M. Aufsnajter, Novye issledovanija peščer gorodišča Ėski Kermen (Neue Untersuchungen zu den Höhlen der alten Siedlung Ėski-Kermen). Mat. Arch. Istor. Etnogr. Tavrii 14, 2009, 316-332.
- Ė. A. Chajredinova, Rannesrednekovyve kresty iz Jugo-Zapadnogo Kryma. MAIĖT 13, 2007, 151-182.
- Ė. A. Chajredinova, Vizantijskie prjažki VII v. v ženskom kostjume krymskich gotov. MAIĖT 14, 2008, 161-183.
- Ė. A. Chajredinova, Byzantinische Elemente in der Frauentracht der Krimgoten im 7. Jahrhundert. In: F. Daim / J. Drauschke (Hrsg.), Byzanz – das Römerreich im Mittelalter. RGZM Monographien 84, 3 (Mainz 2010) 59-94.
- A. Cramer / G. Heinz / H. Müller, Spatial data for large size archaeological projects – an example. In: CAA Conference 2010, Fusion of the Cultures XXXVIII Annual Conference on Computer Application and Quantative Methods in Archaeology, Granada 2010. http://www.i3mainz.fh-mainz.de/publicat/heinz10/CAA_2010_Extended_Abstract_Cramer_Heinz_Mueller.pdf (2011-12-02)
- A. Gercen / S. Černyš / J. Bemmann / K. Schneider / U. v. Freeden / M. Mączyńska / A. Urbaniak, Die frühgeschichtlichen Gräberfelder am Fuß des Mangup-Plateaus. Archäologie in Deutschland 1/2008, 15-16.
- G. A. Gercen / O. S. Ivanova / V. E. Naumenko / A. V. Smokotina, Archeologičeskie issledovanija v rajone cerkvi sv. Konstantina (Mangup) I gorizont zastrojki (XVI-XVIII vv.). MAIĖT 13, 2007, 233-298.
- A. G. Gercen / V. E. Naumenko, Archeologičeskie issledovanija v rajone cerkvi Sv. Konstantina (Mangup): II gorizont zastrojki (XV v.). MAIĖT 15, 2009, 432-456.
- A. G. Gercen / V. L. Rusjaev, Svincovye puli iz raskopok Mangupa. MAIĖT 14, 2008, 385-416.
- M. Herdick / R. Schreg, Das Bergland der Krim im Frühmittelalter. Die »Höhlenstädte« Mangup, Eski Kermen und ihr Umland. In: F. Biermann / Th. Kersting / A. Klammt (Hrsg.), Siedlungsstrukturen und Burgen im westslawischen Raum. Beiträge der Sektion zur slawischen Frühgeschichte der 17. Jahrestagung des Mittel- und Ostdeutschen Verbandes für Altertumsforschung in Halle an der Saale, 19. bis 21. März 2007 (Langenweissbach 2009) 295-315.
- O. S. Ivanova, Krasnolakovaja keramika iz raskopok mogil'nika v balke Almalyk-dere (Mangup). MAIĖT 15, 2009, 26-88.
- R. Schreg, Das Umfeld der Höhlenstädte Mangup und Eski Kermen auf der südwestlichen Krim – eine Siedlungslandschaft in der Peripherie des byzantinischen Reiches. Siedlungsforschung 26, 2008, 267-286.
- R. Schreg, Wasser im Karst: Mittelalterlicher Wasserbau und die Interaktion von Mensch und Umwelt. Mitt. Dt. Ges. Arch. Mittelalter 21, 2009, 11-24.
- R. Šreg, K voprosu izučenija osvoenija okruzi Mangupa i Ėski-Kermena v epochu Velikogo pereselenija narodov i srednie veka s točki zrenija archeologii poselenija i okružajuščej sredy. MAIĖT 15, 2009, 174-195.
- R. Schreg, Zentren in der Peripherie: Landschaftsarchäologische Forschungen zu den Höhensiedlungen der südwestlichen Krim

und ihrem Umland. In: F. Daim / J. Drauschke (Hrsg.), Byzanz - das Römerreich im Mittelalter. RGZM Monographien 84, 3 (Mainz 2010) 95-109.

In Vorbereitung:

St. Albrecht, Die schriftlichen Quellen zur Geschichte der byzantinischen Krim (4.-12. Jh.).

St. Albrecht / M. Herdick (Hrsg.), Die Höhengiedlungen im Bergland der Krim. Umwelt, Kulturaustausch und Transformation am Nordrand des Byzantinischen Reiches.